

32010L0013

15.4.2010.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 95/1

DIREKTIVA 2010/13/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 10. ožujka 2010.****o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama)****(kodificirana verzija)****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 53. stavak 1. i članak 62.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske Komisije,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

(1) Direktiva 89/552/EEZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. listopada 1989. o usklađivanju određenih odredaba utemeljenih zakonom, uredbom ili upravnim aktom u državama članicama u vezi s pružanjem audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) ⁽²⁾ značajno je izmijenjena nekoliko puta ⁽³⁾. U interesu jasnoće i racionalnosti spomenutu Direktivu bi trebalo kodificirati.

(2) Audiovizualne medijske usluge pružene prekogranično putem raznih tehnologija jedan su od načina postizanja

ciljeva Unije. Pojedine mjere nužne su kako bi se omogućila i osigurala tranzicija s nacionalnih tržišta na tržište zajedničke programske proizvodnje i distribucije te kako bi se zajamčili uvjeti poštenog natjecanja bez predrasuda prema ulozi javnog interesa koji se obznanjuje kroz usluge audiovizualnih medija.

(3) Vijeće Europe donijelo je Europsku konvenciju o prekograničnoj televiziji.

(4) S obzirom na nove tehnologije u prijenosu audiovizualnih medijskih usluga, regulatorni okvir o praćenju aktivnosti odašiljanja treba uzeti u obzir utjecaj strukturne promjene, širenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT) i tehnološke razvoje poslovnih modela, posebno financiranje komercijalnog emitiranja i treba osigurati optimalne uvjete za konkurentnost i pravnu sigurnost za europske informacijske tehnologije i medijske industrije i usluge, kao i poštovanje za kulturnu i jezičnu raznolikost.

(5) Audiovizualne medijske usluge su kulturne usluge jednako koliko su i gospodarske usluge. Njihova rastuća važnost za društva, demokraciju – posebno osiguravajući slobodu informiranja, raznolikost mišljenja i medijski pluralizam – obrazovanje i kulturu opravdava primjenu posebnih pravila na te usluge.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 20. listopada 2009. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 15. veljače 2010.

⁽²⁾ SL L 298, 17.10.1989., str. 23. Izvorni naslov akta bio je „Direktiva Vijeća 89/552/EEZ od 3. listopada 1989. o koordinaciji određenih odredaba predviđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama u pogledu obavljanja djelatnosti televizijskog emitiranja”.

⁽³⁾ Vidjeti Prilog I., dio A.

(6) Članak 167. stavak 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije zahtjeva od Unije da uzme u obzir kulturne aspekte u svom djelovanju prema drugim odredbama tog Ugovora, posebno kako bi se poštovala i promicala raznolikost njezinih kultura.

- (7) U svojim rezolucijama od 1. prosinca 2005. ⁽¹⁾ i od 4. travnja 2006. ⁽²⁾ o Doha krugu i o ministarskim konferencijama WTO-a, Europski je parlament zatražio da se temeljne javne usluge kao što su audiovizualne usluge, isključe iz liberalizacije prema pregovorima o Općem sporazumu o trgovini i uslugama (GATS). U svojoj odluci od 27. travnja 2006. ⁽³⁾ Europski je parlament podupro Konvenciju Unescoa o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja u kojoj se posebno navodi da „kulturne djelatnosti, robe i usluge imaju i gospodarsku i kulturnu narav, jer promiču identitete, vrijednosti i značenja i stoga se s njima ne smije postupati kao da imaju isključivo komercijalnu vrijednost”. Odluka Vijeća 2006/515/EZ od 18. svibnja 2006. o zaključivanju Konvencije o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja ⁽⁴⁾, odobrila je Konvenciju Unescoa u ime Zajednice. Konvencija je stupila na snagu 18. ožujka 2007. Ova Direktiva poštuje načela te Konvencije.
- (8) Od značajne je važnosti da države članice osiguraju sprečavanje bilo kakvih postupanja koja bi se mogla pokazati štetnima za slobodu kretanja televizijskih programa i trgovinu istima ili koja bi mogla promicati stvaranje dominantnih pozicija što bi dovelo do ograničavanja pluralizma i slobode televizijskih informacija i informacijskog sektora u cjelini.
- (9) Ova Direktiva ne dovodi u pitanje postojeće ni buduće akte Unije za usklađivanje, posebno kako bi se zadovoljili obvezni zahtjevi u odnosu na zaštitu potrošača i pravilnost komercijalnih transakcija i tržišnog natjecanja.
- (10) Tradicionalne audiovizualne medijske usluge - kao što je televizija - i audiovizualne medijske usluge koje nastaju na zahtjev nude značajne mogućnosti zapošljavanja u Uniji, posebno u malim i srednjim poduzećima, i potiču gospodarski rast i ulaganje. Imajući na umu važnost jednakih pravila za sve i pravo europsko tržište za audiovizualne medijske usluge, potrebno je poštovati osnovna načela unutarnjeg tržišta kao što su slobodno natjecanje i jednaki tretman, kako bi se osigurala transparentnost i predvidivost na tržištima za audiovizualne medijske usluge te da se postignu niske prepreke za ulazak.
- (11) Kako bi se izbjegla narušavanja tržišnog natjecanja potrebno je poboljšati pravnu sigurnost, pomoći završiti unutarnje tržište i olakšati nastanak jedinstvenog informacijskog područja, da se barem osnovni stupanj usklađenih pravila primjenjuje na sve audiovizualne medijske usluge, i to na televizijsko emitiranje (odnosno linearne audiovizualne medijske usluge) i audiovizualne medijske usluge na zahtjev (odnosno nelinearne audiovizualne medijske usluge).
- (12) Komisija je 15. prosinca 2003. donijela Komunikaciju o budućnosti europske regulatorne audiovizualne politike u kojoj je naglasila da regulatorna politika u tom sektoru mora zaštititi određene javne interese kao što su kulturna raznolikost, pravo na informacije, medijski pluralizam, zaštita maloljetnika i zaštita potrošača te povećati javnu svijest i pismenost medija, sada i u budućnosti.
- (13) Rezolucija Vijeća i predstavnika Vlada država članica koji su se sastali u okviru Vijeća 25. siječnja 1999. vezano uz emitiranje javnih službi ⁽⁵⁾ ponovno je potvrdila da ispunjenje misije emitiranja javnih službi zahtjeva da ono nastavi imati korist od tehnološkog napretka. Istodobno postojanje privatnih i javnih pružatelja audiovizualnih medijskih usluga je značajka prema kojoj se europsko audiovizualno medijsko tržište razlikuje.
- (14) Komisija je donijela inicijativu „i2010: Europsko informacijsko društvo” kako bi potaknula rast i radna mjesta u informacijskom društvu i medijskim industrijama. To je sveobuhvatna strategija stvorena kako bi potaknula proizvodnju europskog sadržaja, razvoj digitalne ekonomije i napredak informacijske i računalne tehnologije prema pozadini približavanja usluga informacijskog društva i medijskih usluga, mreža i naprava, putem modernizacije i korištenja svih instrumenata politike EU-a: regulatornih instrumenata, istraživanja i partnerstva s industrijom. Komisija se posvetila stvaranju okvira za dosljedno unutarnje tržište za usluge informacijskog društva i medijske usluge modernizirajući pravni okvir za audiovizualne usluge. Cilj inicijative i2010 u načelu će se postići kad se industrijama omogući rast uz samo nužne propise, kao i kad se malim tek pokrenutim poduzećima koja su stvaratelji bogatstva i radnih mjesta budućnosti, omogući da se razvijaju, stvaraju inovacije i omoguće zaposlenje na slobodnom tržištu.
- (15) Europski parlament donio je 4. rujna 2003. ⁽⁶⁾, 22. travnja 2004. ⁽⁷⁾ i 6. rujna 2005. ⁽⁸⁾ rezolucije koje su načelno podržavale opći pristup osnovnih pravila za sve audiovizualne medijske usluge i dodatna pravila za televizijsko emitiranje.

⁽⁵⁾ SL C 30, 5.2.1999., str. 1.

⁽⁶⁾ Rezolucija Europskog parlamenta o televiziji bez granica (SL C 76 E, 25.3.2004., str. 453.).

⁽⁷⁾ Rezolucija Europskog parlamenta o rizicima povrede, u EU-u a posebno Italiji, slobode izražavanja i informiranja (članak 11. stavak 2. Povelje o temeljnim pravima) (SL C 104 E, 30.4.2004., str. 1026.).

⁽⁸⁾ Rezolucija Europskog parlamenta o primjeni članaka 4. i 5. Direktive 89/552/EEZ (Televizija bez granica), kako je izmijenjena Direktivom 97/36/EZ, za razdoblje 2001.-2002. (SL C 193 E, 17.8.2006., str. 117.).

⁽¹⁾ SL C 285 E, 22.11.2006., str. 126.

⁽²⁾ SL C 293 E, 2.12.2006., str. 155.

⁽³⁾ SL C 296 E, 6.12.2006., str. 104.

⁽⁴⁾ SL L 201, 25.7.2006., str. 15.

- (16) Ova Direktiva poboljšava usklađenost s temeljnim pravima i u potpunosti je u skladu s načelima prihvaćenim u Povelji Europske unije o temeljnim pravima ⁽¹⁾, a posebno s njezinim člankom 11. U tom smislu ova Direktiva ni na koji način ne priječi državama članicama da primijene svoje ustavne propise vezano uz slobodu tiska i slobodu izražavanja u medijima.
- (17) Ova Direktiva ne smije utjecati na obveze država članica koje proizlaze iz primjene Direktive 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka osiguravanja informacija u području tehničkih normi i propisa o uslugama informacijskog društva ⁽²⁾. Prema tome nacrt nacionalnih mjera primjenjiv na audiovizualne medijske usluge na zahtjev strože ili detaljnije prirode od onih koje se zahtijevaju da samo prenesu Direktivu 2007/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2007. o izmjeni Direktive Vijeća 89/552/EEZ o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama u pogledu obavljanja djelatnosti televizijskog emitiranja ⁽³⁾, trebao bi biti podložan postupovnim obvezama utemeljenim u skladu s člankom 8. Direktive 98/34/EZ.
- (18) Direktiva 2002/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o zajedničkom regulatornom okviru za elektroničke komunikacijske mreže i usluge (okvirna Direktiva) ⁽⁴⁾ u skladu sa svojim člankom 1. stavkom 3. ne dovodi u pitanje mjere poduzete na razini Unije ni na nacionalnoj razini za praćenje ciljeva od općeg interesa, posebno u vezi s upravljanjem sadržaja i audiovizualnom politikom.
- (19) Ova Direktiva ne utječe na odgovornost država članica i njihovih nadležnih tijela vezano uz organizaciju – uključujući sustave licenciranja, upravna odobrenja ili oporezivanje – financiranje i sadržaj programa. Neovisnost kulturnih razvoja u državama članicama i očuvanje kulturne raznolikosti u Uniji, prema tome ostaju nenasušeni.
- (20) Nijedna odredba ove Direktive ne smije zahtijevati niti poticati države članice da uvedu nove sustave licenciranja ni upravnog odobrenja za nijednu vrstu audiovizualnih medijskih usluga.
- (21) Za potrebe ove Direktive definicija audiovizualne medijske usluge pokriva samo audiovizualne medijske usluge, bilo da se radi o televizijskom emitiranju ili uslugama na zahtjev, dakle usluge masovnih medija, odnosno koje su namijenjene za prijam i koje mogu imati jasan učinak na značajan dio opće javnosti. Njezino područje primjene treba biti ograničeno na usluge kako su definirane Ugovorom o funkcioniranju Europske unije i stoga treba obuhvatiti svaki oblik gospodarske djelatnosti uključujući djelatnost poduzeća javnih službi, ali ne smije obuhvaćati djelatnosti koje nisu prvenstveno gospodarske i koje nisu konkurencija televizijskom emitiranju, kao što su privatne internetske stranice i usluge koje se sastoje od pružanja ili distribucije audiovizualnog sadržaja koji su proizveli privatni korisnici u svrhu dijeljenja i razmjene unutar interesnih zajednica.
- (22) Za potrebe ove Direktive definicija audiovizualne medijske usluge trebala bi obuhvatiti medije u njihovoj funkciji da obavješćuju, zabavljaju i podučavaju opću javnost i trebaju uključivati audiovizualnu komercijalnu komunikaciju, ali trebaju isključiti svaki oblik privatne korespondencije kao što je elektronička pošta poslana ograničenom broju primatelja. Ta bi definicija trebala isključiti sve usluge čija glavna svrha nije osiguravanje programa odnosno kod kojih je svaki audiovizualni sadržaj više slučajna kod te usluge, a ne njezina glavna svrha. Primjeri uključuju internetske stranice koje sadrže audiovizualne elemente samo kao pomoć, kao što su animirani grafički elementi, kratki reklamni spotovi ili informacije vezane uz proizvod ili neaudiovizualnu uslugu. Zbog tih razloga, igre na sreću koje uključuju ulog koji predstavlja novčani iznos, uključujući lutrije, kladionice i druge oblike kockarskih usluga, kao i internetske igre i pretraživačke strojeve, ali koji nisu emitiranja posvećena kockanju ni igrama na sreću, također treba izuzeti iz područja primjene ove Direktive.
- (23) Za potrebe ove Direktive, pojam „audiovizualan” treba se odnositi na pokretne slike sa ili bez zvuka, uključujući nijeme filmove ali ne zvučni prijenos ni radijske usluge. Dok je glavna svrha audiovizualne medijske usluge osigurati programe, definicija takve usluge također treba obuhvatiti sadržaj na temelju teksta koji prati programe, kao što su usluge titlovanja i elektronički programski vodiči. Samostalne usluge na temelju teksta ne bi smjele potpasti u okvir ove Direktive, što ne bi trebalo utjecati na slobodu država članica da reguliraju takve usluge na nacionalnoj razini u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije.
- (24) Karakteristično je za audiovizualne medijske usluge na zahtjev da su „slične televiziji”, odnosno da se natječu za istu publiku kao televizijske kuće, a priroda i način pristupa usluzi razumski navodi korisnika da očekuje pravnu zaštitu u okviru ove Direktive. U tom smislu i kako bi se spriječile neusklađenosti vezano uz slobodno kretanje i tržišno natjecanje, pojam „programa” treba tumačiti dinamički uzimajući u obzir razvoj u televizijskom emitiranju.

⁽¹⁾ SL C 364, 18.12.2000., str. 1.

⁽²⁾ SL L 204, 21.7.1998., str. 37.

⁽³⁾ SL L 332, 18.12.2007., str. 27.

⁽⁴⁾ SL L 108, 24.4.2002., str. 33.

- (25) Pojam odgovornosti urednika ključan je za definiciju uloge pružatelja medijske usluge a prema tome i za definiciju audiovizualnih medijskih usluga. Države članice mogu dalje utvrditi aspekte definicije odgovornosti urednika, točnije pojam „učinkovitog nadzora” prilikom donošenja mjera za provedbu ove Direktive. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje izuzeća od odgovornosti utvrđena u Direktivi 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) ⁽¹⁾.
- (26) Za potrebe ove Direktive definicija pružatelja medijske usluge treba izuzeti fizičke ili pravne osobe koje samo prenose programe dok uredničku odgovornost snose treće strane.
- (27) Televizijsko emitiranje trenutačno uključuje, posebno analognu i digitalnu televiziju, prijenos uživo, emitiranje putem Interneta i video aplikaciju na zahtjev, dok je sam video na zahtjev, na primjer, audiovizualna medijska usluga na zahtjev. Općenito, za televizijsko emitiranje ili televizijske programe koji su također ponuđeni kao audiovizualne medijske usluge na zahtjev od strane istog pružatelja medijskih usluga, smatra se da su ispunili zahtjeve ove Direktive ako su ispunili zahtjeve koji su primjenjivi na televizijsku emisiju odnosno na linearan prijenos. Međutim, kada se nude različite vrste usluga istodobno, ali je jasno da su te usluge razdvojene, ova se Direktiva treba primijeniti na svaku od tih obuhvaćenih usluga.
- (28) Područje primjene ove Direktive ne obuhvaća elektroničke verzije novina i časopisa.
- (29) Sve značajke audiovizualne medijske usluge određene u ovoj definiciji i objašnjene u uvodnim izjavama od 21. do 28. trebaju biti prisutne istodobno.
- (30) U kontekstu televizijskog emitiranja, pojam simultanoga gledanja trebalo bi također obuhvatiti djelomično simultano gledanje zbog varijacija u kratkom vremenskom kašnjenju do kojeg dolazi između prijena i prijama emisije zbog tehničkih razloga sadržanih u postupku prijena.
- (31) Šira definicija audiovizualne komercijalne komunikacije trebala bi se utvrditi u ovoj Direktivi koja međutim ne bi trebala uključivati najave javnih službi i pozive za prikupljanje pomoći emitirane bez naknade.
- (32) Za potrebe ove Direktive „europska djela” bi se trebala definirati ne dovodeći u pitanje mogućnost država članica da utvrde detaljniju definiciju vezano uz pružatelje medijskih usluga u svojoj nadležnosti, u skladu sa zakonodavstvom Unije i uzimajući u obzir ciljeve ove Direktive.
- (33) Načelo zemlje porijekla trebalo bi se smatrati središnjim elementom ove Direktive budući da je od temeljnog značaja za stvaranje unutarnjeg tržišta. Ovo se načelo treba primijeniti na audiovizualne medijske usluge kako bi se osigurala pravna sigurnost za pružatelje medijskih usluga kao nužna osnova za nove poslovne modele i korištenje takvih usluga. Ono je također od temeljnog značaja za osiguranje slobodnog toka informacija i audiovizualnih programa na unutarnjem tržištu.
- (34) Kako bi promicala jaku, konkurentnu i integriranu europsku audiovizualnu industriju i ojačala medijski pluralizam u cijeloj Uniji, samo jedna država članica treba imati nadležnost nad jednim pružateljem audiovizualnih medijskih usluga a pluralizam informacija treba biti temeljno načelo Unije.
- (35) Utvrđivanje niza praktičnih kriterija osmišljeno je za određivanje putem iscrpnog postupka da samo jedna država članica ima nadležnost nad pružateljem medijske usluge u vezi s pružanjem te usluge koje oslovljava ova Direktiva. Neovisno o tome, uzimajući u obzir sudsku praksu Suda Europske unije i kako bi se izbjegli predmeti gdje postoji zrakoprazan prostor nadležnosti, primjereno je pozvati se na kriterij poslovnog nastana u smislu članka od 49. do 55. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, kao na konačni kriterij kojim se određuje nadležnost države članice.
- (36) Zahtjev da države članice porijekla trebaju provjeriti da emisije ispunjavaju zahtjeve nacionalnog prava kako je usklađeno s ovom Direktivom dovoljan je prema zakonodavstvu Unije za osiguranje slobodnog kretanja emisija bez sekundarnog nadzora zbog istih razloga u državama članicama primateljicama. Međutim, država članica primateljica može, iznimno i u posebnim okolnostima, privremeno obustaviti retransmisiju televizijskih emisija.
- (37) Ograničenja na slobodno pružanje audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev trebaju biti moguća jedino u skladu s uvjetima i postupcima koji slijede one već utvrđene člankom 3. stavcima 4., 5. i 6. Direktive 2000/31/EZ.
- (38) Tehnološki razvoj, posebno vezano uz digitalne satelitske programe, znači da bi trebalo donijeti dodatne kriterije kako bi se osigurao odgovarajući propis i njegova učinkovita primjena i da bi se sudionicima dala prava ovlast nad sadržajem audiovizualne medijske usluge.

⁽¹⁾ SL L 178, 17.7.2000., str. 1.

- (39) Budući da se ova Direktiva tiče usluga ponuđenih široj javnosti u Uniji, trebalo bi je primijeniti samo na audiovizualne medijske usluge koje javnost u jednoj ili više država članica može primiti posredno ili neposredno pomoću standardne potrošačke opreme. Definiciju standardne potrošačke opreme trebalo bi prepustiti nadležnim nacionalnim tijelima.
- (40) Članci od 49. do 55. Ugovora o funkcioniranju Europske unije utvrđuju temeljno pravo na slobodu poslovnog nastana. Prema tome pružatelji medijskih usluga trebali bi općenito imati slobodu izbora država članica u kojima se poslovno nastane. Sud je također naglasio da „Ugovor ne zabranjuje poduzeću da provodi slobodu pružanja usluga ako ne nudi usluge u državi članici u kojoj ima poslovni nastan” ⁽¹⁾.
- (41) Države članice trebale bi moći primijeniti detaljnija ili stroža pravila u područjima usklađenim s ovom Direktivom na pružatelje medijskih usluga pod svojom nadležnošću, osiguravajući pritom da su ta pravila dosljedna općim načelima prava Unije. Kako bi se rješavale situacije kada televizijska kuća u nadležnosti jedne države članice osigurava televizijsku emisiju koja je u cijelosti ili većim dijelom usmjerena prema državnom području druge države članice, zahtjev država članica za međusobnu suradnju, a u slučajevima izbjegavanja, kodifikacija sudske prakse Suda ⁽²⁾, zajedno s učinkovitijim postupkom, bili bi odgovarajuće rješenje koje uzima u obzir interese države članice bez dovođenja u pitanje ispravne primjene načela zemlje porijekla. Pojam pravila interesa šire javnosti razvio je Sud u svojoj sudskoj praksi u odnosu na članke 43. i 49. Ugovora o EZ-u (sada članci 49. i 56. Ugovora o funkcioniranju Europske unije) i uključuje, između ostalog, pravila o zaštiti potrošača, zaštiti maloljetnika i politiku kulture. Države članice koje zatraže suradnju trebale bi osigurati da su dotična posebna nacionalna pravila objektivno nužna, primijenjena na nediskriminatoran način i razmjerna.
- (42) Država članica kada ocjenjuje na temelju svakog pojedinog slučaja je li emisija pružatelja medijske usluge u drugoj državi članici u cijelosti ili većinom usmjerena prema njezinom državnom prostoru, može se pozvati na pokazatelje kao što su porijeklo prihoda televizijskog oglašavanja i/ili pretplate, glavni jezik usluge ili postojanje

programa ili komercijalnih komunikacija ciljanih posebno na javnost u državi članici gdje je njezin prijem.

- (43) Prema ovoj Direktivi, ne dovodeći u pitanje primjenu načela zemlje porijekla, države članice mogu ipak poduzeti mjere koje ograničavaju slobodu kretanja televizijskog emitiranja, ali samo pod uvjetima i poštujući postupak utvrđen u ovoj Direktivi. Međutim, Sud je sustavno smatrao da svako ograničenje u slobodi pružanja usluga, kao što je svako odstupanje od temeljnog načela Ugovora, mora biti protumačeno ograničavajuće ⁽³⁾.
- (44) U svojoj Komunikaciji Europskom parlamentu i Vijeću o boljim propisima za rast i radna mjesta u Europskoj uniji, Komisija je naglasila da je potrebna detaljna analiza odgovarajućeg regulatornog pristupa, posebno kako bi se utvrdilo je li zakonodavstvo prikladno za predmetni sektor i problem ili treba razmotriti alternative kao što su zajednička regulacija ili samoregulacija. Nadalje, iskustvo je pokazalo da i instrumenti zajedničke regulacije i samoregulacije, primijenjeni u skladu s različitim pravnim tradicijama država članica, mogu imati važnu ulogu u osiguranju visoke razine zaštite potrošača. Mjere usmjerene na postizanje ciljeva od javnog interesa u sektoru audiovizualnih medijskih usluga koji je u nastajanju, učinkovitije su ako ih se poduzima uz aktivnu potporu samih pružatelja usluga. Stoga samoregulacija predstavlja vrstu dobrovoljne inicijative koja omogućuje gospodarskim operatorima, socijalnim partnerima, nevladinim organizacijama ili udrugama da donesu zajedničke smjernice međusobno i za sebe same.

Države članice trebale bi, u skladu sa svojim različitim pravnim tradicijama, prepoznati ulogu koju može imati učinkovita samoregulacija kao dodatak primjenjivim zakonodavnim i/ili upravnim mehanizmima i njezin koristan doprinos postizanju ciljeva ove Direktive. Međutim, iako samoregulacija može biti nadopunjujuća metoda primjene pojedinih odredaba ove Direktive, ona ne treba predstavljati zamjenu za obveze nacionalnog zakonodavca. Zajednička regulacija daje, u svojem najmanjem obliku, pravnu vezu između samoregulacije i nacionalnog zakonodavca u skladu s pravnim tradicijama država članica. Zajednička regulacija trebala bi dopustiti mogućnost državne intervencije u slučaju kada njezini ciljevi nisu postignuti. Ne dovodeći u pitanje formalne obveze država članica vezano uz prijenos, ova Direktiva potiče uporabu zajedničke regulacije i samoregulacije. To ne obvezuje države članice da uspostave režime zajedničke regulacije i/ili samoregulacije niti da prekinu ni ugroze

⁽¹⁾ Slučaj C-56/96 *VT4 Ltd v Vlaamse Gemeenschap* [1997] ECR I 3143, stavak 22.; slučaj C-212/97 *Centros v Erhvervs-og Selskabsstyrelsen* [1999] ECR I-1459; vidjeti također: slučaj C-11/95 *Komisija protiv Belgije* [1996] ECR I-4115; i slučaj C-14/96 *Paul Denuit* [1997] ECR I-2785.

⁽²⁾ Slučaj C-212/97 *Centros v Erhvervs-og Selskabsstyrelsen*, prethodno spomenut; slučaj 33/74 *Van Binsbergen v Bestuur van de Bedrijfsvereniging* [1974] ECR 1299; slučaj C-23/93 *TV 10 SA v Commissariaat voor de Media* [1994] ECR I-4795, stavak 21.

⁽³⁾ Slučaj C-355/98 *Komisija protiv Belgije* [2000] ECR I-1221, stavak 28; slučaj C-348/96 *Calfa* [1999] ECR I-11, stavak 23.

- postojeće inicijative za zajedničku regulaciju ili samoregulaciju koje su već primjenjive u državama članicama i koje su učinkovite.
- (45) Zbog posebne prirode audiovizualnih medijskih usluga, posebno radi utjecaja koji te usluge imaju na način kako ljudi oblikuju svoje stavove, nužno je da korisnici točno znaju tko je odgovoran za sadržaj tih usluga. Prema tome važno je da države članice osiguraju da korisnici u svako doba imaju jednostavan i izravan pristup informacijama o pružatelju medijske usluge. Na svakoj je državi članici da sama odluči o praktičnim detaljima kako može postići taj cilj ne dovodeći u pitanje bilo koje druge relevantne odredbe prava Unije.
- (46) Pravo osoba s invaliditetom i starijih osoba na sudjelovanje i uključenost u društveni i kulturni život Unije neraskidivo je povezano s pružanjem dostupnih audiovizualnih medijskih usluga. Sredstva za postizanje dostupnosti uključuju, ali nisu ograničena na, znakovni jezik, umetanje podnaslova, zvučni opis i lako razumljiv navigacijski izbornik.
- (47) „Medijska pismenost” odnosi se na vještine, znanje i razumijevanje koji omogućavaju potrošačima da se učinkovito i sigurno koriste medijima. Medijski pismeni ljudi sposobni su provoditi izbore na temelju informacija, razumjeti prirodu sadržaja i usluga i koriste cijeli niz mogućnosti koje nude nove komunikacijske tehnologije. Oni su sposobniji zaštititi sebe i svoje obitelji od štetnih ili uvredljivih materijala. Stoga treba promicati razvoj medijske pismenosti u svim dijelovima društva i pomno pratiti njegov napredak. Preporuka Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o zaštiti maloljetnika i ljudskog dostojanstva i prava na odgovor u vezi s konkurentnosti europske audiovizualne i izravne informacijske uslužne industrije⁽¹⁾ već sadrži niz mogućih mjera za promicanje medijske pismenosti, primjerice nastavak obrazovanja učitelja i instruktora, posebno internetsko usavršavanje usmjereno na djecu od rane dobi, uključujući poduku koja je također otvorena za roditelje, ili organizaciju nacionalnih kampanja usmjerenih na građane, uključujući sve komunikacijske medije, za pružanje informacija o odgovornoj uporabi Interneta.
- (48) Prava na televizijsko emitiranje za događaje od velikog interesa za javnost mogu steći televizijske kuće na temelju isključivosti. Međutim, bitno je promicati pluralizam kroz raznolikost proizvodnje i programiranja vijesti u Europskoj uniji i poštovati načela priznata člankom 11. Povelje o temeljnim pravima Europske unije.
- (49) Od temeljne je važnosti da države članice mogu poduzeti mjere da zaštite pravo na informacije i da osiguraju pristup šire publike televizijskom pokrivanju nacionalnih ili nenacionalnih događanja od velike važnosti za društvo, kao što su Olimpijske igre, Svjetski nogometni kup i Europsko nogometno prvenstvo. S tim ciljem države članice zadržavaju pravo poduzimanja mjera usklađenih sa zakonodavstvom Unije koje ima za cilj reguliranje provedbe isključivih prava na emitiranje takvih događanja od strane televizijskih kuća u njihovoj nadležnosti.
- (50) Potrebno je postići dogovore u okviru Unije kako bi se izbjegla moguća pravna nesigurnost i poremećaji na tržištu i da se uskladi slobodno kretanje televizijskih usluga s potrebom za sprečavanjem mogućnosti izbjegavanja nacionalnih mjera koje štite opći zakonski interes.
- (51) Posebno je prikladno utvrditi odredbe o provedbi od strane televizijskih kuća, isključivih prava na emitiranje, koja su možda kupile za događanja koja se smatraju događanjima od velike važnosti za društvo u državi članici osim u onoj koja ima nadležnost nad televizijskim kućama. Kako bi se izbjegle kupovine sumnjivih prava, s namjerom izbjegavanja nacionalnih mjera, potrebno je primijeniti one odredbe o ugovorima sklopljenim nakon objave Direktive 97/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁾ i u pogledu događanja koja se održavaju nakon dana provedbe. Ako se Ugovori koji datumom prethode toj Direktivi obnove, oni se smatraju novim ugovorima.
- (52) Događanja od značajne važnosti za društvo, za potrebe ove Direktive, ispunjavaju određene kriterije, odnosno to su izvanredna događanja od interesa opće javnosti u Uniji ili u dotičnoj državi članici ili u važnom sastavnom dijelu dotične države članice i organizirana su unaprijed od strane organizatora događanja koji je zakonski ovlašten prodavati prava na ta događanja.
- (53) Za potrebe ove Direktive, „slobodna televizija” znači emitiranje putem kanala, javnog ili komercijalnog, programa koji su dostupni javnosti bez naknade povrh postojećih načina plaćanja televizijskog prijenosa koja već prevladavaju u svakoj državi članici (kao što je naknada za licenciju i/ili osnovni stupanj pretplate za kabelsku mrežu).
- (54) Države članice slobodno poduzimaju bilo koje mjere koje smatraju prikladnima u pogledu audiovizualnih medijskih usluga koje dolaze iz trećih zemalja i koje ne zadovoljavaju uvjete utvrđene u članku 2., uz uvjet da poštuju propise Unije i međunarodne obveze Unije.

⁽¹⁾ SL L 378, 27.12.2006., str. 72.

⁽²⁾ SL L 202, 30.7.1997., str. 60.

- (55) Kako bi se zaštitila temeljna sloboda primanja informacija i osiguralo da interesi gledatelja u Europskoj uniji budu u potpunosti i odgovarajuće zaštićeni, oni koji ostvaruju isključiva prava na televizijsko emitiranje događaja od velikog interesa za javnost bi trebali jamčiti drugim televizijskim kućama pravo na uporabu kratkih isječaka za opće informativne programe pod pravičnim, razumnim i ne-diskriminacijskim uvjetima uzimajući u obzir isključiva prava. Te bi uvjete trebalo priopćiti pravodobno prije održavanja događaja od velikog interesa za javnost kako bi se osiguralo dovoljno vremena ostalima da ostvare to pravo. Televizijskoj bi se kući trebalo omogućiti da ostvari to pravo preko posrednika koji izričito djeluje u njezino ime pojedinačno za svaki događaj. Ti se kratki isječci mogu koristiti za emitiranja u Europskoj uniji na svim kanalima uključujući posebne sportske kanale i ne prelaze 90 sekundi. Pravo pristupa kratkim isječcima primjenjuje se na prekograničnoj osnovi samo gdje je to potrebno. Stoga bi televizijska kuća prvo trebala zatražiti pristup od televizijske kuće koja ima poslovni nastan u istoj državi članici i ima isključiva prava na događaj od velikog interesa za javnost
- Pojam općih informativnih programa ne pokriva prikupljanje kratkih isječaka u zabavnim programima. Načelo zemlje podrijetla primjenjuje se na pristup i prijenos kratkih isječaka. U prekograničnom slučaju, to znači da treba sekvencijalno primjenjivati različito zakonodavstvo. Prvo, za pristup kratkim isječcima primjenjuje se zakonodavstvo države članice u kojoj televizijska kuća koja osigurava početni signal (tj. osigurava pristup) ima poslovni nastan. To je obično država članica u kojoj se dotični događaj održava. Kad država članica uspostavi istovrijedan sustav pristupa dotičnom događaju, u svakom slučaju primjenjuje se zakonodavstvo države članice. Drugo, na prijenos kratkih isječaka primjenjuje se zakonodavstvo države članice gdje televizijska kuća koja prenosi kratke isječke ima poslovni nastan.
- (56) Zahtjevi ove Direktive o pristupu događajima od velikog interesa za javnost u svrhu kratkih informativnih izvješća ne dovode u pitanje Direktivu 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu ⁽¹⁾ i odnosnih međunarodnih konvencija u području autorskih prava i srodnih prava. Države članice trebale bi omogućiti pristup događajima od velikog interesa za javnost davanjem pristupa signalu televizijske kuće u smislu ove Direktive. Međutim, one mogu odabrati druge jednake načine u smislu ove Direktive. Ti načini uključuju, između ostalog, dodjelu pristupa mjestu održavanja tih događaja prije dodjele pristupa signalu. Televizijske se kuće ne sprečava da zaključuju iscrpnije ugovore.
- (57) Trebalo bi osigurati da praksa pružatelja medijskih usluga da pružaju svoja televizijska emitiranja informativnih programa uživo na zahtjev, bude moguća i kasnije nakon prijenosa uživo, bez prilagodbe pojedinačnih programa izostavljanjem kratkih isječaka. Ova je mogućnost ograničena na ponudu na zahtjev istovjetnog televizijski emitiranog programa od strane istog pružatelja medijske usluge, kako se ne bi mogla iskoristiti za stvaranje novih poslovnih modela na zahtjev, temeljenih na kratkim isječcima.
- (58) Audiovizualne medijske usluge na zahtjev različite su od televizijskog emitiranja s obzirom na izbor i kontrolu koje korisnik može provoditi, i s obzirom na učinak koji te usluge imaju na društvo ⁽²⁾. To opravdava uvođenje blažih propisa za audiovizualne medijske usluge na zahtjev, koji se trebaju uskladiti samo s osnovnim pravilima određenim u ovoj Direktivi
- (59) Dostupnost štetnog sadržaja u audiovizualnim medijskim uslugama nastavlja zaokupljati pozornost zakonodavaca, medijske industrije i roditelja. Također će biti novih izazova, posebno u vezi s novim platformama i novim proizvodima. Stoga je potrebno uvesti pravila za zaštitu fizičkog, mentalnog i moralnog razvoja maloljetnika, kao i ljudskog dostojanstva u svim audiovizualnim medijskim uslugama, uključujući audiovizualne komercijalne komunikacije.
- (60) Mjere uvedene za zaštitu fizičkog, mentalnog i moralnog razvoja maloljetnika i ljudskog dostojanstva trebalo bi pažljivo staviti u ravnotežu s temeljnim pravom na slobodu izražavanja kako je određeno Poveljom o temeljnim pravima Europske unije. Cilj tih mjera, primjerice uporaba osobnog identifikacijskog broja (oznaka PIN), sustava za filtriranje ili označavanje, jest da se osigura odgovarajuća razina zaštite fizičkog, mentalnog i moralnog razvoja maloljetnika i ljudskog dostojanstva u vezi s audiovizualnim medijskim uslugama na zahtjev. Preporuka o zaštiti maloljetnika i ljudskog dostojanstva i o pravu na odgovor već je priznala važnost sustava za filtriranje i označavanje i uključila je velik broj mogućih mjera u korist maloljetnika, primjerice sustavno dostavljanje korisnicima učinkovitog sustava za filtriranje, koji se može ažurirati i jednostavan je za korištenje kad se korisnici pretplate na pristup pružatelju ili opremanje pristupa uslugama koje su posebno namijenjene djeci s automatskim sustavima za filtriranje.

⁽¹⁾ SL L 167, 22.6.2001., str. 10.

⁽²⁾ Slučaj C-89/04, Mediakabel BV v Commissariaat voor de Media [2005] ECR I-4891.

- (61) Pružatelji medijske usluge u nadležnosti država članica u svakom slučaju podliježu zabrani za prosljeđivanje dječje pornografije sukladno odredbama Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP od 22. prosinca 2003. o suzbijanju seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije ⁽¹⁾
- (62) Nijedna od odredaba koje uvodi ova Direktiva u vezi sa zaštitom fizičkog, mentalnog i moralnog razvoja maloljetnika i ljudskog dostojanstva nužno ne zahtijeva da se mjere koje su poduzete za zaštitu tih interesa provode uz prethodnu provjeru audiovizualnih medijskih usluga od strane javnih tijela.
- (63) Potrebna je koordinacija da bi se osobama i industrijama koje proizvode programe s kulturnom namjenom olakšalo da poduzimaju i bave se svojim djelatnostima.
- (64) Minimalni zahtjevi u odnosu na sve javne ili privatne televizijske emisije Unije za europske audiovizualne produkcije bili su način promicanja produkcije, neovisne produkcije i distribucije u prethodno spomenutim industrijama i nadopunjuju ostale instrumente koji su već ili će biti predloženi kako bi išli u prilog istom cilju.
- (65) Prema tome potrebno je promicati tržišta dovoljno velika za televizijske produkcije u državama članicama da se povrate potrebna ulaganja ne samo uspostavom općih pravila za otvaranje nacionalnih tržišta već predviđajući za europske produkcije, kada je to praktično i na odgovarajući način, većinu udjela u televizijskom prijenosu svih država članica. Kako bi se omogućio nadzor primjene tih pravila i praćenje ciljeva, države članice trebale bi Komisiji podnijeti izvješće o primjeni udjela rezerviranih za europska djela i neovisne produkcije u ovoj Direktivi. Za izračun takvih udjela trebalo bi uzeti u obzir posebnu situaciju Grčke i Portugala. Komisija bi trebala obavijestiti ostale države članice o tim izvješćima kojima je priloženo, kada je prikladno, mišljenje koje posebno uzima u obzir napredak postignut u odnosu na prethodne godine, udio premjernih emitiranja u programu, posebne okolnosti novih televizijskih kuća i posebnu situaciju zemalja s niskim kapacitetom audiovizualne produkcije ili ograničeno jezično područje.
- (66) Važno je potražiti odgovarajuće instrumente i postupke u skladu s pravom Unije kako bi se promicala provedba ciljeva ove Direktive s ciljem donošenja odgovarajućih mjera za poticanje djelatnosti i razvoja europske audiovizualne produkcije i distribucije, posebno u zemljama s niskim produkcijskim kapacitetom ili ograničenim jezičnim područjem.
- (67) Udjeli europskih djela moraju se postići uzimajući u obzir ekonomske stvarnosti. Prema tome potreban je napredan sustav za postizanje ovog cilja.
- (68) Predanost, gdje je primjenjiva, određenom udjelu emisija za neovisne produkcije, stvorenih od strane producenata koji su neovisni o televizijskim kućama, potaknut će nove izvore televizijske produkcije, posebno stvaranje malih i srednjih poduzeća. To će ponuditi nove mogućnosti i marketinške plasmane za stvaralačke talente, za kulturna zvanja i zaposlenike u području kulture.
- (69) Moguće je da audiovizualne medijske usluge na zahtjev djelomično zamijene televizijsko emitiranje. Sukladno tome, one trebaju, gdje je primjenjivo, promicati proizvodnju i distribuciju europskih djela i stoga aktivno doprinijeti promicanju kulturne raznolikosti. Takva potpora europskim djelima može, na primjer, imati oblik financijskih doprinosa za takve usluge proizvodnje i stjecanja prava na europska djela, najmanjeg udjela europskih djela u katalogima video-na-zahtjev, ili privlačnog predstavljanja europskih djela u elektroničkim rasporedima programa. Važno je redovito preispitivati primjenu odredaba koje se odnose na promicanje europskih djela putem audiovizualnih medijskih usluga. U okviru izvješća određenih ovom Direktivom, države članice također posebno trebaju uzeti u obzir financijski doprinos tih usluga za proizvodnju i stjecanje prava europskih djela, udio europskih djela u katalogu audiovizualnih medijskih usluga, i u stvarnoj potrošnji europskih djela koja nude takve usluge.
- (70) Pri provedbi članka 16. države članice bi trebale poticati televizijske kuće da uključe odgovarajući udio koproduciranih europskih djela ili europskih djela koja nisu domaćeg podrijetla.
- (71) Pri određivanju „producenata koji su neovisni o televizijskim kućama” kako je navedeno u članku 17. države članice bi posebno trebale na odgovarajući način uzeti u obzir kriterije, kao što je vlasništvo produkcijske tvrtke, iznos programa koje osigurava ista televizijska kuća i vlasništvo sekundarnih prava.
- (72) Kanali koji u cijelosti emitiraju na jeziku koji nije jezik država članica nisu obuhvaćeni člancima 16. i 17. ove Direktive. Međutim, kada takav jezik ili jezici zauzimaju značajan dio ali ne i cjelokupno vrijeme emitiranja tog kanala, članci 16. i 17. se ne primjenjuju na taj dio vremena emitiranja.

⁽¹⁾ SL L 13, 20.1.2004., str. 44.

- (73) Nacionalni planovi za potporu razvoja europske produkcije mogu se primijeniti ako poštuju pravo Unije.
- (74) Cilj poticanja audiovizualne produkcije u Europi može se slijediti u državama članicama u okviru organizacije njihovih audiovizualnih medijskih usluga, između ostalog kroz definiciju misije od javnog interesa za pojedine pružatelje medijskih usluga, uključujući obvezu da se značajno doprinese ulaganju u europsku produkciju.
- (75) Pružatelji medijskih usluga, stvaratelji programa, producenti, autori i drugi stručnjaci trebali bi biti potaknuti na razvoj detaljnijih ideja i strategija s ciljem razvoja europskih audiovizualnih fiksijskih filmova namijenjenih za međunarodnu publiku.
- (76) Važno je osigurati da se kinematografska djela prenose u dogovorenim rokovima između nositelja prava i pružatelja medijskih usluga
- (77) Pitanje posebnih vremenskih skala za svaku vrstu prikazivanja kinematografskih djela prvenstveno je pitanje koje treba riješiti putem dogovora između zainteresiranih strana ili dotičnih stručnjaka.
- (78) Kako bi se omogućila aktivna politika u prilog posebnom jeziku, države članice su slobodne odrediti detaljnija ili stroža pravila posebno na temelju jezičnog kriterija, dokle god su ta pravila u skladu s pravom Unije, a posebno nisu primjenjiva na retransmisiju emisija podrijetlom iz drugih država članica.
- (79) Dostupnost audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev povećava mogućnost izbora potrošača. Stoga se čini da izvedbena pravila koja uređuju audiovizualnu komercijalnu komunikaciju za audiovizualne medijske usluge na zahtjev nisu opravdana niti imaju smisla s tehničkog stajališta. Međutim, sva audiovizualna komercijalna komunikacija trebala bi poštovati ne samo identifikacijska pravila već također i osnovnu razinu kvalitativnih pravila kako bi se zadovoljili jasni ciljevi javne politike.
- (80) Kako je priznala Komisija u svojoj komunikaciji o tumačenju određenih aspekata odredaba o televizijskom oglašavanju u Direktivi „Televizija bez granica” ⁽¹⁾, razvoj novih tehnika oglašavanja i tržišnih inovacija stvorio je nove učinkovite mogućnosti za audiovizualne komercijalne komunikacije u tradicionalnim uslugama emitiranja, koje ih možebitno osposobljavaju za konkurenciju na podjednakim tržištima s inovacijama na zahtjev.
- (81) Komercijalni i tehnološki napreci omogućavaju korisnicima povećan izbor audiovizualnih medijskih usluga kao i odgovornost u njihovoj uporabi. Kako bi ostali ujednačeni s ciljevima od općeg interesa, propisi trebaju osiguravati određeni stupanj prilagodljivosti u vezi s televizijskim emitiranjem. Načelo odvajanja trebalo bi ograničiti na televizijsko oglašavanje i teletrgovinu, a plasman proizvoda bi trebalo dozvoliti u određenim okolnostima, osim ako država članica ne odluči drukčije. Međutim, u slučaju kad je plasman proizvoda prikriven, trebalo bi ga zabraniti. Načelo odvajanja ne bi trebalo spriječiti uporabu novih tehnika oglašavanja.
- (82) Osim prakse koja je pokrivena ovom Direktivom, Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenim poslovnim djelovanjima poduzetnika prema potrošaču na unutarnjem tržištu ⁽²⁾, primjenjuje se na nepoštenu komercijalnu praksu, kao što je obmanjujuća i nasrtljiva praksa u audiovizualnim medijskim uslugama. Uz to, budući da Direktiva 2003/33/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica u vezi s oglašavanjem i pokroviteljstvom duhanskih proizvoda ⁽³⁾, koja zabranjuje oglašavanje i pokroviteljstvo za cigarete i druge duhanske proizvode u tiskanom medijima, uslugama informacijskog društva i radijskog emitiranja, ne dovodi u pitanje ovu Direktivu, s obzirom na posebna obilježja audiovizualnih medijskih usluga. Članak 88. stavak 1. Direktive 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za humanu uporabu ⁽⁴⁾ koji brani oglašavanje u javnosti određenih lijekova primjenjuje se, kako je određeno stavkom 5. tog članka, ne dovodeći u pitanje članak 21. ove Direktive. Nadalje, ova Direktiva ne dovodi u pitanje Uredbu (EZ) br. 1924/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o prehranbenim i zdravstvenim tvrdnjama koje se navode na hrani ⁽⁵⁾.
- (83) Kako bi se osiguralo da su interesi potrošača kao televizijskih gledatelja u cijelosti i ispravno zaštićeni, nužno je da televizijsko oglašavanje podliježe određenom broju minimalnih pravila i standarda i da države članice zadrže pravo na određivanje detaljnijih ili strožih pravila i u pojedinim okolnostima utvrde različite uvjete za televizijske kuće u svojoj nadležnosti.
- (84) Države članice uz dužno poštovanje prava Unije i u odnosu na emisije namijenjene samo za nacionalno državno područje koje nemaju prijam, izravan ili neizravan, u jednoj ili više država članica, moraju moći utvrditi različite uvjete za umetanje reklama i različite granice za opseg oglašavanja kako bi se olakšala ta dotična emitiranja.

⁽¹⁾ SL C 102, 28.4.2004., str. 2.

⁽²⁾ SL L 149, 11.6.2005., str. 22.

⁽³⁾ SL L 152, 20.6.2003., str. 16.

⁽⁴⁾ SL L 311, 28.11.2001., str. 67.

⁽⁵⁾ SL L 404, 30.12.2006., str. 9.

- (85) S obzirom na povećane mogućnosti za gledatelje da izbjegavaju oglašavanje kroz uporabu novih tehnologija kao što su digitalni osobni videosnimači i povećani izbor kanala, izvedbeni propis o ubacivanju oglašavanja putem kratkih TV reklama s ciljem zaštite gledatelja više nije opravdan. Iako ovom Direktivom ne bi trebalo povećati količinu prihvatljivog oglašavanja po satu, televizijskim kućama treba omogućiti prilagodljivost u vezi s ubacivanjem reklama tamo gdje to ne dovodi u pitanje cjelovitost programa.
- (86) Ova je Direktiva namijenjena zaštiti posebne prirode europske televizije, gdje se oglašavanje po mogućnosti ubacuje između programa, i stoga ograničava moguće prekide kinematografskih djela i filmova snimljenih za televiziju kao i prekide nekih vrsta programa koji još uvijek trebaju posebnu zaštitu
- (87) Trebalo bi utvrditi ograničenje od 20 % kratkih TV reklama za oglašavanje i kratkih TV reklama za teletrgovinu po satu, koje se primjenjuje i u vrijeme najveće gledanosti. Pojam kratke TV reklame za oglašavanje smatra se televizijskim oglašavanjem u smislu članka 1. stavka 1. točke (i) s trajanjem od najviše 12 minuta.
- (88) Potrebno je zabraniti svu audiovizualnu komercijalnu komunikaciju koja promiče cigarete i druge duhanske proizvode uključujući neizravne oblike audiovizualne komercijalne komunikacije koji iako izravno ne spominju duhanski proizvod nastoje zaobići zabranu audiovizualne komercijalne komunikacije za cigarete i druge duhanske proizvode koristeći naziv marke, simbole ili druge razlikovne značajke duhanskih proizvoda ili poduzeća čije poznate ili glavne djelatnosti uključuju proizvodnju ili prodaju takvih proizvoda.
- (89) Također je potrebno zabraniti svu audiovizualnu komunikaciju za medicinske proizvode i medicinska liječenja koja su dostupna samo na liječnički recept u državi članici u čiju nadležnost potpada pružatelj medijske usluge i utvrditi stroge kriterije vezano uz televizijsko reklamiranje alkoholnih proizvoda.
- (90) Prikrivena audiovizualna komercijalna komunikacija je praksa koja je zabranjena ovom Direktivom zbog svog negativnog učinka na potrošače. Zabrana prikrivene audiovizualne komercijalne komunikacije ne pokriva zakoniti plasman proizvoda u okviru ove Direktive, gdje je gledatelj odgovarajuće obaviješten o postojanju plasmana proizvoda. To se može učiniti isticanjem činjenice da se plasman proizvoda odvija u određenom programu, na primjer putem neutralnog znaka tvrtke.
- (91) Plasman proizvoda stvarnost je u kinematografskim djelima i audiovizualnim djelima snimljenima za televiziju, no države članice različito uređuju ovu praksu. Kako bi se osigurala podjednaka tržišna utakmica, a time i potaknula konkurentnost europske medijske industrije, potrebno je donijeti pravila za plasman proizvoda. Definicija plasmana proizvoda uvedena ovom Direktivom pokriva svaki oblik audiovizualne komercijalne komunikacije koja se sastoji od uključivanja ili upute na proizvod, uslugu ili njihov zaštitni znak na način da se isti prikazuje u programu, u zamjenu za plaćanje ili sličnu naknadu. Besplatno pružanje roba ili usluga, primjerice produkcijski rekviziti ili nagrade, smatraju se plasmanom proizvoda samo ako su uključene robe ili usluge od značajne vrijednosti. Plasman proizvoda podliježe istim kvalitativnim pravilima i ograničenjima koja se primjenjuju na audiovizualnu komercijalnu komunikaciju. Odlučujući kriterij za razlikovanje pokroviteljstva od plasmana proizvoda jest činjenica da je u plasman proizvoda ugrađena uputa na djelovanje programa, što je razlog zašto definicija u članku 1. stavku 1. točki (m) sadrži riječ „u”. Suprotno od toga, upute pokrovitelja mogu se pokazati tijekom programa ali nisu dio zapleta.
- (92) Plasman proizvoda trebalo bi, u načelu, zabraniti. Međutim, odstupanja su primjerena za neke vrste programa, na temelju pozitivnog popisa. Država članica se treba moći povući iz tih odstupanja, u potpunosti ili djelomično, na primjer dozvoljavajući plasman proizvoda samo u programima koji nisu proizvedeni isključivo u toj državi članici.
- (93) Nadalje, pokroviteljstvo i plasman proizvoda trebalo bi zabraniti kad utječu na sadržaj programa tako da utječu na odgovornost i uredničku neovisnost pružatelja medijskih usluga. To je slučaj u vezi s tematskim plasmanom.
- (94) Sukladno obvezama koje su dodijeljene državama članicama Ugovorom o funkcioniranju Europske unije, one su odgovorne za prenošenje i učinkovitu provedbu ove Direktive. Države članice su slobodne izabrati odgovarajuće instrumente sukladno svojim pravnim tradicijama i uspostavljenim strukturama, i posebno oblik svojih nadležnih neovisnih regulatornih tijela, kako bi mogle izvršavati zadatke u provedbi ove Direktive nepristrano i transparentno. Točnije, instrumenti koje su odabrale države članice trebaju doprinijeti promicanju medijskog pluralizma.
- (95) Bliska suradnja između nadležnih regulatornih tijela država članica i Komisije potrebna je kako bi se osigurala ispravna primjena ove Direktive. Slično tome bliska suradnja između država članica i regulatornih tijela država članica posebno je važna u vezi s učinkom koji televizijske kuće s poslovnim nastanom u jednoj državi članici mogu imati na drugu državu članicu. U slučaju kad su postupci izdavanja dozvola određeni nacionalnim zakonodavstvom i ako je njima obuhvaćeno više od jedne države članice, poželjno je da se kontakti između pojedinih tijela odvijaju prije dodjele takvih dozvola. Ta suradnja obuhvaća sva područja usklađena ovom Direktivom.

- (96) Potrebno je razjasniti da su aktivnosti vlastite promidžbe poseban oblik oglašavanja u kojem televizijska kuća promiče svoje vlastite proizvode, usluge, programe ili kanale. Posebno se reklamne najave koje se sastoje od isječaka iz programa trebaju smatrati programima.
- (97) Dnevno vrijeme prijenosa namijenjeno najavama dotične televizijske kuće u vezi s vlastitim programima i pomoćnim proizvodima koji iz njih izravno proizlaze ili najavama javne službe i pozivima na dobrotvorne akcije prenose se besplatno, i ne bi se trebali uključivati u maksimalne vremenske iznose dnevnog prijenosa ili prijenosa po satu koji se dodjeljuju za oglašavanje i teletrgovinu.
- (98) Kako bi se izbjegle nepravilnosti u natjecanju ovo se izuzeće ograničava na najave za proizvode pod dvojnim uvjetima, da se radi o pratećim materijalima i da se oni neposredno odnose na predmetne programe. Pojam „prateći materijali” odnosi se na proizvode posebno namijenjene kako bi se gledateljskoj publici omogućilo da u cijelosti ima korist od tih programa ili da je s njima interaktivna.
- (99) S obzirom na razvoj teletrgovine koja je gospodarski važna djelatnost operatera kao cjelovit i izvoran plasman robe i usluga u Uniji, važno je osigurati visoku razinu zaštite potrošača osiguravajući primjenu odgovarajućih standarda kojima će se uređivati oblik i sadržaj takvih emisija.
- (100) Važno je za nadležna nacionalna tijela pri nadzoru provedbe relevantnih odredaba, da mogu razlikovati, vezano uz kanale koji nisu isključivo posvećeni teletrgovini, između vremena prijenosa posvećenog spotovima teletrgovine, reklamnim spotovima i drugim oblicima oglašavanja s jedne strane, a s druge, vremena prijenosa posvećenog spotovima teletrgovine. Stoga je nužno i dovoljno da svaki prozor bude jasno određen optičkim i akustičnim sredstvom barem na početku i na kraju prozora.
- (101) Ova bi se Direktiva trebala primijeniti na kanale isključivo posvećene teletrgovini ili samopromidžbi, bez konvencionalnih programskih elemenata kao što su vijesti, filmovi, dokumentarne emisije i drame, samo za potrebe ove Direktive i ne dovodeći u pitanje uključivanje takvih kanala u područje primjene drugih instrumenata Unije.
- (102) Iako su televizijske kuće uobičajeno obvezane osigurati da programi predstavljaju činjenice i događaje pošteno, ipak je važno da budu podložni posebnim obvezama u odnosu na pravo na odgovor ili jednakovrijedne pravne lijekove tako da svaka osoba čiji su zakoniti interesi narušeni može učinkovito ostvariti takvo pravo ili pravni lijek putem objave navoda u tijeku emitiranja televizijskog programa.
- (103) Pravo na odgovor je primjeren pravni lijek za televizijsko emitiranje i također se može primijeniti na izravno povezanu okolinu. Preporuka o zaštiti maloljetnika i ljudskog dostojanstva i o pravu na odgovor već sadrži odgovarajuće smjernice za provedbu mjera u nacionalnom zakonodavstvu ili praksi kako bi se dovoljno osiguralo pravo na odgovor ili jednaki lijekovi u vezi s izravnim medijima.
- (104) Budući da ciljeve ove Direktive, naime stvaranje područja bez unutarnjih granica za audiovizualne medijske usluge koje istodobno osigurava visoku razinu zaštite ciljeva od općeg interesa, posebno zaštitu maloljetnika i ljudskog dostojanstva te promiče prava osoba s invaliditetom, ne mogu u dovoljnoj mjeri postići države članice i stoga se oni mogu, zbog područja primjene i učinaka ove Direktive, bolje ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere sukladno načelu supsidijarnosti kako je određeno člankom 5. Ugovora. Sukladno načelu razmjernosti, kako je određeno tim člankom, ova Direktiva ne prelazi ono što je nužno kako bi se postigli ti ciljevi.
- (105) Ova Direktiva ne dovodi u pitanje obveze država članica vezano uz rokove za prenošenje u nacionalno pravo direktiva određenih u Prilogu I. dijelu B,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

DEFINICIJE

Članak 1.

1. Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:
 - (a) „audiovizualna medijska usluga” znači:
 - i. usluga kako je određena člancima 56. i 57. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, koja je u uredničkoj odgovornosti pružatelja medijske usluge i s glavnom svrhom osiguravanja programa kako bi se izvještavala, zabavljala ili obrazovala javnost putem elektroničkih komunikacijskih mreža u smislu članka 2. točke (a) Direktive 2002/21/EZ. Takva audiovizualna medijska usluga je televizijska emisija kako je određena u točki (e) ovog stavka ili audiovizualna medijska usluga na zahtjev kako je određena u točki (g) ovog stavka;
 - ii. audiovizualna komercijalna komunikacija;

- (b) „program” znači niz pokretnih slika sa ili bez zvuka koji tvori pojedinačnu stavku u rasporedu ili katalogu koji je izradio pružatelj medijske usluge i čiji je oblik i sadržaj usporediv s oblikom i sadržajem televizijskog emitiranja. Primjeri programa uključuju cjelovečernje filmove, sportske događaje, komedije situacija, dokumentarne filmove, dječje programe i izvorne drame;
- (c) „urednička odgovornost” znači provedba učinkovite kontrole nad izborom programa i nad njegovom organizacijom prema kronološkom rasporedu, u slučaju televizijskih emisija, ili u katalogu, u slučaju audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev. Urednička odgovornost nužno ne podrazumijeva bilo kakvu pravnu odgovornost u nacionalnom zakonodavstvu za sadržaj ili pružene usluge;
- (d) „pružatelj medijske usluge” znači fizička ili pravna osoba koja ima uredničku odgovornost za odabir audiovizualnog sadržaja audiovizualne medijske usluge i određuje način na koji se isti organizira;
- (e) „televizijsko emitiranje” ili „televizijska emisija” (tj. linearna audiovizualna medijska usluga) znači audiovizualna medijska usluga koju pruža pružatelj medijske usluge za istodobno gledanje programa na temelju rasporeda programa;
- (f) „televizijska kuća” znači pružatelj medijske usluge televizijskih emisija;
- (g) „audiovizualna medijska usluga na zahtjev” (tj. nelinearnom audiovizualnom medijskom uslugom) znači audiovizualna medijska usluga koju pruža pružatelj medijske usluge za gledanje programa u trenutku koji bira korisnik i na njegov pojedinačni zahtjev na temelju kataloga programa koji odabire pružatelj medijske usluge;
- (h) „audiovizualna komercijalna komunikacija” znači slike sa ili bez zvuka koje su izrađene za promicanje, izravno ili neizravno, robe, usluga ili slika fizičke ili pravne osobe koja se bavi gospodarskom djelatnošću. Te slike prate ili su uključene u program u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu ili u svrhu vlastitog promicanja. Oblici audiovizualne komercijalne komunikacije uključuju, *inter alia*, televizijsko oglašavanje, pokroviteljstvo, teletrgovinu i plasman proizvoda;
- (i) „televizijsko oglašavanje” znači bilo koji oblik objave emitiran u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu ili emisiju u svrhu vlastitog promicanja od strane javnog ili privatnog poduzeća ili fizičke osobe u vezi s trgovinom, poduzetništvom, obrtništvom ili strukom kako bi se promicala ponuda robe ili usluga, uključujući nepokretnu imovinu, prava i obveze, u zamjenu za plaćanje;
- (j) „potajna audiovizualna komercijalna komunikacija” znači predstavljanje roba, usluga, naziva, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružatelja usluga u programima u obliku riječi ili slika kad pružatelj medijske usluge predviđa da takvo predstavljanje služi za oglašavanje i može zavarati javnost u vezi njegove prirode. Takvo se predstavljanje posebno smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu;
- (k) „pokroviteljstvo” znači svaka naknada plaćena od strane javnosti ili privatnog poduzeća ili fizičke osobe koja nije zaposlena u pružanju audiovizualnih medijskih usluga ili u proizvodnji audiovizualnih djela, za financiranje audiovizualnih medijskih usluga ili programa u svrhu promicanja njegovog imena, zaštitnog znaka, slike, aktivnosti ili proizvoda;
- (l) „teletrgovina” znači izravne ponude emitirane javnosti kako bi se ponudila roba ili usluge, uključujući nepokretnu imovinu, prava i obveze, u zamjenu za plaćanje;
- (m) „plasman proizvoda” znači svaki oblik audiovizualne komercijalne komunikacije koja se sastoji od uključenja ili upute na proizvod, uslugu ili pripadajući zaštitni znak tako da se isti prikazuje u programu, u zamjenu za plaćanje ili sličnu naknadu;
- (n) „europska djela” znači sljedeće:
- i. djela podrijetlom iz država članica;
 - ii. djela podrijetlom iz europskih trećih zemalja koje su strane Europske konvencije o prekograničnoj televiziji Vijeća Europe i koja ispunjavaju uvjete iz stavka 3.;
 - iii. djela koproducirana u okviru sporazuma vezanih uz audiovizualni sektor koji su sklopljeni između Zajednice i trećih zemalja i ispunjavaju uvjete određene u svakom od tih sporazuma.
2. Primjena odredaba iz stavka 1. točke (n) podtočaka ii. i iii. zavisí od djela podrijetlom iz država članica koja ne podliježu diskriminacijskim mjerama u obuhvaćenim trećim zemljama.
3. Djela iz stavka 1. točke (n) podtočaka i. i ii. uglavnom su djela koja su napravila autori i radnici s prebivalištem u jednoj ili više država pod uvjetom da isti udovoljavaju jednom od sljedeća tri uvjeta:
- i. napravili su ih jedan ili više proizvođača s poslovnim nastanom u jednoj ili više tih država;

- ii. proizvodnju djela nadgledaju i stvarno kontroliraju jedan ili više proizvođača s poslovnim nastanom u jednoj ili više tih država;
 - iii. doprinos koproducenta tih država ukupnim troškovima koprodukcije odlučujući je, a koprodukciju ne kontrolira jedan ili više proizvođača s poslovnim nastanom izvan tih država.
4. Djela koja nisu europska djela u smislu stavka 1. točke (n) ali su proizvedena u okviru bilateralnih ugovora o koprodukciji koji su zaključeni između država članica i trećih zemalja smatraju se europskim djelima pod uvjetom da koproducenti iz Zajednice snabdijevaju većinski udio ukupnog troška proizvodnje i da proizvodnju ne kontrolira jedan ili više proizvođača s poslovnim nastanom izvan državnih područja država članica.

POGLAVLJE II.

OPĆE ODREDBE

Članak 2.

1. Svaka država članica osigurava da su sve audiovizualne medijske usluge koje se prenose putem pružatelja medijske usluge koji spada pod njezinu nadležnost usklađene s pravilima sustava zakonodavstva koje je primjenjivo na audiovizualne medijske usluge koje su namijenjene za javnost u toj državi članici.
2. Za potrebe ove Direktive pružatelji medijske usluge u nadležnosti države članice su pružatelji:
- (a) koji imaju poslovni nastan u toj državi članici u skladu sa stavkom 3.;
 - (b) na koje se primjenjuje stavak 4.
3. Za potrebe ove Direktive smatra se da je pružatelj medijske usluge s poslovnim nastanom u jednoj od država članica u sljedećim slučajevima:
- (a) pružatelj medijske usluge ima svoje sjedište u toj državi članici i uredničke odluke o audiovizualnoj medijskoj usluzi donose se u toj državi članici;
 - (b) ako pružatelj medijske usluge ima svoje sjedište u jednoj od država članica, ali se uredničke odluke o audiovizualnoj medijskoj usluzi donose u drugoj državi članici, smatra se da pružatelj ima poslovni nastan u državi članici gdje je značajan dio radne snage uključen u obavljanje djelatnosti audiovizualnih medijskih usluga. Ako značajan dio radne snage uključen u obavljanje djelatnosti audiovizualnih medijskih usluga djeluje u svakoj od tih država članica, smatra se da pružatelj medijske usluge ima poslovni nastan u državi članici u kojoj ima svoje sjedište. Ako značajan dio radne snage uključen u obavljanje djelatnosti audiovizualnih medijskih usluga ne djeluje niti u jednoj od

tih država članica, smatra se da pružatelj medijske usluge ima poslovni nastan u državi članici u kojoj je započeo svoju djelatnost sukladno zakonodavstvu te države članice, pod uvjetom da zadrži stabilnu i učinkovitu povezanost s gospodarstvom te države članice;

- (c) ako pružatelj medijske usluge ima svoje sjedište u jednoj od država članica, ali se odluke o audiovizualnoj medijskoj usluzi donose u trećoj zemlji, smatra se da ima poslovni nastan u dotičnoj državi članici, pod uvjetom da značajan dio radne snage uključen u obavljanje djelatnosti audiovizualnih medijskih usluga djeluje u toj državi članici.
4. Za pružatelje medijske usluge na koje se ne primjenjuje stavak 3. smatra se da spadaju pod nadležnost države članice u sljedećim slučajevima:
- (a) pružatelji medijske usluge koriste satelitsku uzlaznu vezu smještenu u toj državi članici;
 - (b) iako pružatelji medijske usluge ne koriste satelitsku uzlaznu vezu smještenu u toj državi članici, oni koriste satelitski kapacitet koji pripada toj državi članici.

5. Ako se ne može odrediti koja država članica ima nadležnost u skladu sa stavcima 3. i 4., nadležna država članica je ona u kojoj pružatelj medijske usluge ima poslovni nastan u smislu članka od 49. do 55. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

6. Ova Direktiva ne primjenjuje se na audiovizualne medijske usluge namijenjene isključivo za prijem u trećim zemljama i koje javnost ne prima izravno ili neizravno standardnom potrošačkom opremom u jednoj ili više država članica.

Članak 3.

1. Države članice osiguravaju slobodu prijema i na svojem državnom području ne ograničavaju ponovne prijenose audiovizualnih medijskih usluga iz drugih država članica zbog razloga koji spadaju u područja usklađena ovom Direktivom
2. U vezi s televizijskim emitiranjem, države članice mogu privremeno odstupiti od stavka 1. ako se ispune sljedeći uvjeti:
- (a) televizijska emisija koja dolazi iz druge države članice očito, ozbiljno i značajno krši članak 27. stavak 1. ili 2. i/ili članak 6.;
 - (b) tijekom prethodnih dvanaest mjeseci, televizijska kuća je prekršila odredbu (odredbe) navedenu (navedene) u točki (a) barem dva puta u prethodnim prilikama;
 - (c) predmetna država članica obavijestila je televizijsku kuću i Komisiju u pisanom obliku o navodnim kršenjima i o mjerama koje namjerava poduzeti ako se takva kršenja ponove;

(d) savjetovanja s državom članicom koja emitira i Komisijom nisu rezultirala prijateljskim dogovorom u roku 15 dana od obavijesti predviđene u točki (c) i navodno kršenje se nastavlja.

Komisija, u roku dva mjeseca od obavijesti o mjerama koje je poduzela država članica, donosi odluku o tome jesu li mjere u skladu sa zakonodavstvom Unije. Ako odluči da nisu, od države članice će biti zatraženo da okonča predmetne mjere po hitnom postupku.

3. Stavak 2. ne dovodi u pitanje primjenu bilo kojeg postupka, pravnog lijeka ni sankcije za dotična kršenja u državi članici koja ima nadležnost nad dotičnom televizijskom kućom.

4. U vezi s audiovizualnim medijskim uslugama na zahtjev, države članice mogu poduzeti mjere za odstupanje od stavka 1. u odnosu na određenu uslugu ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) mjere su:

i. potrebne za jedan od sljedećih razloga:

— javna politika, posebno sprečavanje, istraga, otkrivanje i kažnjavanje kaznenog djela, uključujući zaštitu maloljetnika i borbu protiv svakog raspirivanja mržnje na temelju rase, spola, religije ili nacionalnosti i kršenja ljudskog dostojanstva u vezi s fizičkim osobama,

— zaštita javnog zdravlja,

— javna sigurnost, uključujući zaštitu nacionalne sigurnosti i obrane,

— zaštita potrošača, uključujući ulagače;

ii. poduzete protiv jedne audiovizualne medijske usluge na zahtjev što dovodi u pitanje ciljeve iz točke (i) ili predstavlja ozbiljan ili značajan rizik kršenja tih ciljeva;

iii. razmjerne tim ciljevima;

(b) prije poduzimanja mjera u pitanju i ne dovodeći u pitanje sudske postupke, uključujući prethodne postupke i zakone koji se provode u okviru kaznene istrage, država članica:

i. zatražila je od države članice u čiju nadležnost potpada pružatelj medijske usluge da poduzme mjere i taj pružatelj nije poduzeo te mjere, ili su one bile neodgovarajuće,

ii. obavijestila je Komisiju i državu članicu u čiju nadležnost potpada pružatelj medijske usluge o svojoj namjeri da poduzme te mjere.

5. Države članice mogu, u hitnim slučajevima, odstupiti od uvjeta određenih stavkom 4. točkom (b). U tom slučaju, o mjerama se obavješćuje Komisija i država članica u čiju nadležnost spada pružatelj medijske usluge u najkraćem mogućem roku, navodeći razloge zbog kojih država članica smatra da postoji hitnost.

6. Ne dovodeći u pitanje mogućnost države članice da nastavi s mjerama iz stavaka 4. i 5., Komisija istražuje usklađenost mjera o kojima je država članica prethodno obavijestila Komisiju sa zakonodavstvom Zajednice u najkraćem mogućem roku. U slučaju da dođe do zaključka da su mjere neusklađene sa zakonodavstvom Zajednice, Komisija traži od države članice u pitanju da se suzdrži od poduzimanja bilo koje predložene mjere ili da žurno ukine mjere u pitanju.

Članak 4.

1. Države članice mogu zahtijevati od pružatelja medijskih usluga u svojoj nadležnosti usklađenost s iscrpnijim ili strožim pravilima u područjima koja usklađuje ova Direktiva pod uvjetom da su ta pravila u skladu s pravom Unije.

2. U slučajevima kad država članica:

(a) ostvaruje svoju slobodu iz stavka 1. da donosi iscrpnija ili stroža pravila od interesa za širu javnost; i

(b) procjenjuje da televizijska kuća u nadležnosti druge države članice osigurava televizijsku emisiju koja je u potpunosti ili uglavnom usmjerena prema njezinom državnom prostoru,

može stupiti u kontakt s nadležnom državom članicom kako bi postigla obostrano zadovoljavajuće rješenje za sve probleme koji se pojave. Po primitku utemeljenog zahtjeva prve države članice, nadležna država članica traži od televizijske kuće da udovolji pravilima od interesa za širu javnost u pitanju. Nadležna država članica obavješćuje prvu državu članicu o rezultatima dobivenim nakon tog zahtjeva u roku od dva mjeseca. Svaka država članica može pozvati odbor za kontakt osnovan sukladno članku 29. da istraži slučaj.

3. Prva država članica može donijeti odgovarajuće mjere protiv predmetne televizijske kuće kada ocjenjuje da:

(a) rezultati ostvareni primjenom stavka 2. nisu zadovoljavajući; i

(b) predmetna televizijska kuća ima poslovni nastan u nadležnoj državi članici kako bi se zaobišla stroža pravila, u područjima koja usklađuje ova Direktiva, što bi bilo primjenjivo na nju ako bi ista imala poslovni nastan u prvoj državi članici.

Te su mjere objektivno potrebne, za primjenu na nediskriminirajući način i razmjerne su ciljevima koje nastoje postići.

4. Država članica može poduzeti mjere u skladu sa stavkom 3. isključivo ako zadovoljavaju sljedeće uvjete:

(a) država članica obavijestila je Komisiju i državu članicu u kojoj televizijska kuća ima poslovni nastan o svojoj namjeri da te mjere poduzme potkrjepljujući osnove na kojima temelji svoju procjenu; i

(b) Komisija je odlučila da su mjere usklađene s pravom Zajednice, a posebno da su procjene koje je izvršila država članica koja poduzima te mjere sukladno stavcima 2. i 3. ispravno utemeljene.

5. Komisija donosi odluku u roku od tri mjeseca nakon primitka obavijesti iz stavka 4. točke (a). Ako Komisija odluči da su mjere neusklađene s pravom Zajednice, država članica u pitanju suzdržat će se od poduzimanja predloženih mjera.

6. Države članice osiguravaju, odgovarajućim sredstvima, u okviru svojih zakonodavstva, da pružatelji medijske usluge u njihovoj nadležnosti učinkovito ispunjavaju odredbe ove Direktive.

7. Države članice potiču sustave zajedničke regulacije i/ili samoregulacije na nacionalnoj razini u svim područjima koja usklađuje ova Direktiva u mjeri u kojoj to dozvoljavaju njihovi pravni sustavi. Ti regulatorni sustavi su takvi da ih široko prihvaćaju glavni dioničari u obuhvaćenim državama članicama i da osiguravaju učinkovitu provedbu.

8. Direktiva 2000/31/EZ primjenjuje se osim ako nije drukčije predviđeno ovom Direktivom. U slučaju sukoba između neke odredbe iz Direktive 2000/31/EZ i neke odredbe ove Direktive, odredbe ove Direktive imaju jaču pravnu snagu, osim ako nije drukčije predviđeno ovom Direktivom.

POGLAVLJE III.

ODREDBE PRIMJENJIVE NA SVE AUDIOVIZUALNE MEDIJSKE USLUGE

Članak 5.

Države članice osiguravaju da pružatelji audiovizualnih medijskih usluga u njihovoj nadležnosti pružaju pristup primateljima

neke usluge barem za sljedeće podatke na jednostavan, izravan i stalan način:

(a) naziv pružatelja medijske usluge;

(b) zemljopisna adresa na kojoj pružatelj medijske usluge ima poslovni nastan;

(c) potankosti o pružatelju medijske usluge, uključujući adresu elektronske pošte ili internetsku stranicu, koje mu omogućuju brz kontakt na izravan i učinkovit način;

(d) gdje je primjenjivo, nadležna upravna ili nadzorna tijela.

Članak 6.

Države članice na odgovarajuće načine osiguravaju da audiovizualne medijske usluge koje pružaju pružatelji medijske usluge u njihovoj nadležnosti ne sadrže bilo kakvo poticanje mržnje na temelju rase, spola, religije ili nacionalnosti.

Članak 7.

Države članice potiču pružatelje medijske usluge u njihovoj nadležnosti da osiguraju da njihove usluge postupno postanu dostupne ljudima s poteškoćama s vidom ili sluhom.

Članak 8.

Države članice osiguravaju da pružatelji medijske usluge u njihovoj nadležnosti ne prenose kinematografska djela izvan vremena dogovorenih s nositeljima prava.

Članak 9.

1. Države članice osiguravaju da audiovizualne komercijalne komunikacije koje pružaju pružatelji medijske usluge u njihovoj nadležnosti zadovoljavaju sljedeće zahtjeve:

(a) audiovizualne komercijalne komunikacije lako su prepoznatljive kao takve. Prikrivena audiovizualna komercijalna komunikacija je zabranjena;

(b) prikrivena audiovizualna komercijalna komunikacija ne koristi podsvjesne tehnike;

(c) audiovizualna komercijalna komunikacija ne:

i. dovodi u pitanje poštovanje ljudskog dostojanstva;

ii. uključuje ili promiče bilo kakav oblik diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualnog opredjeljenja;

- iii. potiče ponašanje koje šteti zdravlju ili sigurnosti;
- iv. potiče ponašanje koje uvelike šteti zaštiti okoliša;
- (d) zabranjuju se svi oblici audiovizualne komercijalne komunikacije za cigarete i druge duhanske proizvode;
- (e) audiovizualne komercijalne komunikacije za alkoholna pića nisu posebno usmjerena na maloljetnike i ne potiču neumjerenu potrošnju tih pića;
- (f) zabranjuje se audiovizualna komercijalna komunikacija za lijekove i liječenje dostupne samo na liječnički recept u državi članici u čiju nadležnost spada pružatelj medijske usluge;
- (g) audiovizualne komercijalne komunikacije ne uzrokuju fizičku ili moralnu štetu maloljetnicima. Stoga one izravno ne preporučuju maloljetnicima kupnju ili najam proizvoda ili usluge tako da iskorištavaju njihovo neiskustvo ili lakovjernost niti ih izravno ne potiču da uvjere svoje roditelje ili druge osobe na kupnju roba ili usluga koje se oglašavaju, niti posebno ne iskorištavaju povjerenje maloljetnika u roditelje, učitelje ili druge osobe, niti neopravdano ne pokazuju maloljetnike u opasnim prilikama.

2. Države članice i Komisija potiču pružatelje medijske usluge na razvoj pravila ponašanja u vezi s neprimjerenom audiovizualnom komercijalnom komunikacijom, koja prati ili je uključena u dječje programe, o hrani i napitcima koji sadrže hranjive i druge tvari s hranjivim ili fiziološkim učinkom, posebno tvari kao što su masti, transmasne kiseline, sol/natrij i šećere, čije se prekomjerno unošenje u sveukupnu prehranu ne preporučuje.

Članak 10.

1. Audiovizualne medijske usluge ili programi pod pokroviteljstvom zadovoljavaju sljedeće zahtjeve:
 - (a) njihov sadržaj i, u slučaju televizijskog emitiranja, njihov raspored, ni u kojem slučaju ne smiju biti pod takvim utjecajem koji bi utjecao na odgovornost i uredničku neovisnost pružatelja medijske usluge;
 - (b) one izravno ne potiču kupnju ni najam robe ni usluga, posebno ne putem posebnog promotivnog upućivanja na tu robu ili usluge;
 - (c) gledatelji su jasno obaviješteni o postojanju sporazuma o pokroviteljstvu. Programi pod pokroviteljstvom jasno se prepoznaju kao takvi uporabom imena, znaka tvrtke i/ili bilo kojeg drugog simbola pokrovitelja kao što je uputa na svoj/e proizvod/e ili uslugu/e ili svoj prepoznatljiv znak

na primjeren način za programe na početku, tijekom i/ili na kraju programa.

2. Audiovizualne medijske usluge ili programe ne financiraju poduzeća čije je glavno poslovanje proizvodnja ili prodaja cigareta ili drugih duhanskih proizvoda.
3. Pokroviteljstvo audiovizualnih medijskih usluga ili programa od strane poduzeća čije poslovanje uključuje proizvodnju ili prodaju lijekova ili liječenja može promicati ime ili ugled tog poduzeća, ali ne promiče određene lijekove ni liječenja koja su dostupna isključivo na liječnički recept u državi članici u čiju nadležnost spada pružatelj medijske usluge.
4. Ne financiraju se informativni programi ni programi o tekućim događajima. Države članice mogu odabrati da zabrane prikazivanje znaka tvrtke koja osigurava pokroviteljstvo dječjih, dokumentarnih i vjerskih programa.

Članak 11.

1. Stavci 2., 3. i 4. primjenjuju se samo na programe proizvedene nakon 19. prosinca 2009.
2. Zabranjuje se plasman proizvoda.
3. Odstupajući od stavka 2., plasman proizvoda prihvatljiv je osim ako država članica ne odluči drukčije:
 - (a) u kinematografskim djelima, filmovima i serijama koji su napravljeni za audiovizualne medijske usluge, sportske programe i lagane zabavne programe;
 - (b) u slučajevima kad nema plaćanja već samo osiguranja određenih besplatnih roba ili usluga, kao što su produkcijski rekviziti ili nagrade, s obzirom na njihovo uključenje u neki program;

Odstupanje određeno u prvoj alineji ne primjenjuje se na dječje programe.

Programi koji sadrže plasman proizvoda moraju ispunjavati barem sljedeće zahtjeve:

- (a) njihov sadržaj i, u slučaju televizijskog emitiranja, njihov raspored, ni u kojem slučaju ne smiju biti pod takvim utjecajem koji bi utjecao na odgovornost i uredničku neovisnost pružatelja medijske usluge;
- (b) programi izravno ne potiču kupnju ni najam robe ili usluga, posebno ne putem posebnog promotivnog upućivanja na tu robu ili usluge;
- (c) programi nedopušteno ne ističu dotični proizvod;

(d) gledatelji su jasno obaviješteni o postojanju plasmana proizvoda. Programi koji sadrže plasman proizvoda odgovarajuće se navode na početku i kraju programa, i kad se program nastavlja nakon stanke za oglašavanje, kako bi se izbjegla moguća zabuna od strane gledatelja.

Kao izuzetak, države članice mogu odabrati da se odreknu zahtjeva određenih u točki (d) pod uvjetom da dotični program nije proizveo niti naručio sam pružatelj medijske usluge ni tvrtka pridružena pružatelju medijske usluge.

4. U svakom slučaju programi ne sadrže plasman proizvoda:

(a) duhanskih proizvoda ni cigareta ni plasman proizvoda poduzeća čije je glavno poslovanje proizvodnja ili prodaja cigareta ili drugih duhanskih proizvoda;

(b) posebnih lijekova ili liječenja dostupnih samo na liječnički recept u državi članici u čiju nadležnost spada pružatelj medijske usluge.

POGLAVLJE IV.

ODREDBE PRIMJENJIVE SAMO NA AUDIOVIZUALNE MEDIJSKE USLUGE NA ZAHTJEV

Članak 12.

Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da audiovizualne medijske usluge na zahtjev koje pružaju pružatelji medijske usluge u njihovoj nadležnosti koje mogu ozbiljno narušiti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika isključivo budu dostupne na način koji osigurava da maloljetnici obično ne čuju ni ne gledaju te audiovizualne medijske usluge na zahtjev.

Članak 13.

1. Države članice osiguravaju da audiovizualne medijske usluge na zahtjev koje pružaju pružatelji medijskih usluga u njihovoj nadležnosti promiču, gdje je moguće i odgovarajućim sredstvima, proizvodnju i pristup europskim djelima. Takvo promicanje može se povezati s, između ostalog, financijskim doprinosom koji naprave takve usluge za proizvodnju i stjecanje prava europskih djela ili udjel i/ili isticanje europskih djela u popisu programa koje nudi audiovizualna medijska usluga na zahtjev.

2. Države članice podnose izvješće Komisiji najkasnije 19. prosinca 2011. i svake četiri godine nakon toga o primjeni stavka 1.

3. Komisija podnosi izvješće, na temelju podataka dobivenih od država članica i neovisnog istraživanja, Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni stavka 1., uzimajući u obzir tržišna i tehnološka kretanja i cilj kulturne raznolikosti.

POGLAVLJE V.

ODREDBE O ISKLJUČIVIM PRAVIMA I KRATKIM IZVJEŠĆIMA O VIJESTIMA U TELEVIZIJSKOM EMITIRANJU

Članak 14.

1. Svaka država članica može poduzeti mjere u skladu s pravom Unije kako bi osigurala da televizijske kuće u njezinoj nadležnosti ne emitiraju na isključivoj osnovi događaje koje ta država članica smatra od velike važnosti za društvo tako da značajan dio javnosti u toj državi članici nema mogućnost pratiti takve događaje putem prijenosa uživo ili odgođeno izvještavanjem na slobodnoj televiziji. Ako to učini, dotična država članica sastavlja popis određenih događaja, na nacionalnoj ili ne-nacionalnoj razini, za koje smatra da su od velike važnosti za društvo. Čini to pravodobno na jasan i transparentan način. Pritom dotična država članica također određuje trebaju li ti događaji biti dostupni putem sveukupnog ili djelomičnog prijenosa uživo, ili prema potrebi zbog objektivnih razloga od javnog interesa, putem sveukupnog ili djelomičnog odgođenog izvještavanja.

2. Države članice neposredno obavješćuju Komisiju o svim mjerama koje su poduzele ili će poduzeti na temelju stavka 1. U roku od tri mjeseca od obavijesti, Komisija provjerava jesu li te mjere usklađene s pravom Zajednice i o njima obavješćuje druge države članice. Komisija traži mišljenje odbora za kontakt koji se osniva na temelju članka 29. Komisija bez odlaganja objavljuje mjere koje su poduzete u *Službenom listu Europske unije* i barem jednom godišnje pročišćen popis mjera koje su poduzele države članice.

3. Države članice osiguravaju, odgovarajućim sredstvima u okviru svojeg zakonodavstva, da televizijske kuće u njihovoj nadležnosti ne ostvaruju isključiva prava kupljena od tih televizijskih kuća nakon 30. srpnja 1997. tako da značajan dio javnosti u drugoj državi članici nema mogućnost pratiti događaje koje odredi ta druga država članica u skladu sa stavicima 1. i 2. putem sveukupnog ili djelomičnog prijenosa uživo ili, prema potrebi zbog objektivnih razloga od javnog interesa, putem sveukupno ili djelomično odgođenog izvještavanja na slobodnoj televiziji, kako je odredila ta druga država članica u skladu sa stavkom 1.

Članak 15.

1. Države članice osiguravaju da za potrebe kratkih novinskih izvješća, svaka televizijska kuća osnovana u Zajednici ima pristup na pravednoj, razumnoj i nediskriminirajućoj osnovi događajima od velikog interesa za javnost koje na isključivoj osnovi prenosi televizijska kuća u njihovoj nadležnosti.

2. Ako druga televizijska kuća s poslovnim nastanom u istoj državi članici, kao i televizijska kuća koja traži pristup, stekne isključiva prava na događaj od velikog interesa za javnost, pristup se traži od te televizijske kuće.

3. Države članice osiguravaju da takav pristup bude zajamčen tako da se omogućuje televizijskim kućama da slobodno biraju kratke isječke s prijenosnog signala televizijskih kuća, ako nije nemoguće zbog praktičnih razloga, barem utvrđivanjem njihovog izvora.

4. Kao drugo rješenje za stavak 3., države članice mogu uspostaviti jednak sustav koji postiže pristup na pravednoj, razumnoj i nediskriminirajućoj osnovi putem drugih načina.

5. Kratki isječci koriste se isključivo za opće informativne programe i mogu se koristiti u audiovizualnim medijskim uslugama na zahtjev samo ako se nudi isti program na odgođenoj osnovi od strane istog pružatelja medijske usluge.

6. Ne dovodeći u pitanje stavke od 1. do 5., države članice osiguravaju, u skladu sa svojim pravnim sustavima i praksama, određivanje načina i uvjeta u vezi s pružanjem tih kratkih isječaka, posebno, svih postupaka za naknadu, najveću duljinu kratkih isječaka i vremenskih ograničenja za njihov prijenos. Ako se osigurava naknada, ona ne prelazi dodatne troškove koji izravno nastaju pri pružanju pristupa.

POGLAVLJE VI.

PROMICANJE DISTRIBUCIJE I PROIZVODNJE TELEVIZIJSKIH PROGRAMA

Članak 16.

1. Države članice osiguravaju, kada je to praktično i na odgovarajuće načine da televizijske kuće rezerviraju za europska djela većinu udjela svojeg vremena emitiranja, isključujući vrijeme namijenjeno za vijesti, sportska događanja, igre, oglašavanje, usluge teleteksta i teletrgovine. Taj omjer, uzimajući u obzir odgovornosti za informiranje, obrazovanje, kulturu i zabavu, koje televizijska kuća ima prema svojim gledateljima, treba se postići progresivno, na temelju odgovarajućih kriterija.

2. Kada se omjer određen u stavku 1. ne može postići, on ne smije biti niži od prosjeka za 1988. u predmetnoj državi članici.

Međutim, u pogledu Grčke i Portugala, godina 1988. se zamjenjuje godinom 1990.

3. Države članice podnose Komisiji svake dvije godine, počevši od 3. listopada 1991., izvješće o primjeni ovog članka i članka 17.

To izvješće posebno sadrži statističku izjavu o postizanju omjera navedenog u ovom članku i članku 17. za svaki od televizijskih programa koji potpada u nadležnost predmetne države članice, razloge, u svakom slučaju, za neuspjeh u postizanju tog omjera i mjere donesene ili planirane kako bi se on postigao.

Komisija obavješćuje druge države članice i Europski parlament o izvješćima, kojima se ako je potrebno, prilaže mišljenje. Komisija osigurava primjenu ovog članka i članka 17. u skladu s odredbama Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Komisija u svojem mišljenju posebno može uzeti u obzir napredak postignut u odnosu na prethodne godine, udio djela prvi put emitiranih u programu, posebne okolnosti novih televizijskih kuća i posebnu situaciju zemalja s niskim audiovizualnim proizvodnim kapacitetom ili ograničena jezična područja.

Članak 17.

Države članice osiguravaju, kada je to praktično i na odgovarajuće načine, da televizijske kuće rezerviraju najmanje 10 % svojeg vremena emitiranja, isključujući vrijeme namijenjeno za vijesti, sportska događanja, igre, oglašavanje, usluge teleteksta i teletrgovine, ili umjesto toga, prema slobodnoj odluci države članice, najmanje 10 % svojeg programskog proračuna, za europska djela koja su proizveli producenti neovisni o televizijskoj kući. Taj omjer, uzimajući u obzir odgovornosti za informiranje, obrazovanje, kulturu i zabavu, koje televizijska kuća ima prema svojim gledateljima, treba se postići progresivno, na temelju odgovarajućih kriterija. Mora se postići predviđanjem odgovarajućeg omjera za novija djela, odnosno djela koja su emitirana unutar pet godina od kad su proizvedena.

Članak 18.

Ovo se poglavlje ne primjenjuje na televizijske emisije namijenjene za lokalnu publiku i koje ne čine dio nacionalne mreže.

POGLAVLJE VII.

TELEVIZIJSKO OGLAŠAVANJE I TELETRGOVINA

Članak 19.

1. Televizijsko oglašavanje i teletrgovina lako su prepoznatljivi i razlučivi od uredničkog sadržaja. Ne dovodeći u pitanje uporabu novih oglašavajućih tehnika, televizijsko oglašavanje i teletrgovina prilično se razlikuju od drugih dijelova programa kroz optička i/ili zvučna i/ili prostorna sredstva.

2. Pojedinačne kratke TV reklame za oglašavanje i teletrgovinu, osim u prijenosu sportskih događaja, ostaju iznimke.

Članak 20.

1. Države članice osiguravaju da se, kad se televizijsko oglašavanje ili teletrgovina ubacuju tijekom programa, cjelovitost programa, uzimajući u obzir prirodne prekide, trajanje i prirodu programa, kao i prava nositelja prava, ne dovode u pitanje.

2. Prijenos filmova snimljenih za televiziju (isključujući serije, serijale i dokumentarne filmove), kinematografskih djela i informativnih programa može prekinuti televizijsko oglašavanje i/ili teletrgovina jednom za svako planirano razdoblje od najmanje trideset minuta. Prijenos dječjih programa može prekinuti televizijsko oglašavanje i/ili teletrgovina jednom za svako planirano razdoblje od najmanje trideset minuta, pod uvjetom da planirano trajanje programa bude dulje od 30 minuta. Televizijsko oglašavanje ili teletrgovina ne ubacuju se tijekom vjerskih obreda.

Članak 21.

Teletrgovina za medicinske proizvode koji podliježu marketinškom odobrenju u smislu Direktive 2001/83/EZ, kao i teletrgovina za medicinske tretmane, zabranjuju se.

Članak 22.

Televizijsko oglašavanje i teletrgovina alkoholnim pićima ispunjavaju sljedeće kriterije:

- (a) ne mogu biti usmjereni izričito na maloljetnike, svakako ne prikazuju maloljetnike koji konzumiraju ta pića;
- (b) ne povezuju konzumaciju alkohola s povećanom fizičkom sposobnošću ni s vožnjom;
- (c) ne ostavljaju dojam da konzumacija alkohola doprinosi društvenom ni seksualnom uspjehu;
- (d) ne tvrde da alkohol ima terapijske vrijednosti ni da je stimulans, sedativ ni sredstvo rješavanja osobnih nespornazuma;
- (e) ne potiče neumjerenu konzumaciju alkohola niti ne predstavlja odricanje od alkohola i umjerenost u negativnom svjetlu;
- (f) ne stavlja naglasak na visok udio alkohola kao pozitivnu kvalitetu pića.

Članak 23.

1. Udio kratkih TV reklama za televizijsko oglašavanje i teletrgovinu u određenom satu ne prelazi 20 %.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se na najave snimljene od strane televizijskih kuća u vezi s njihovim vlastitim programima i pratećim proizvodima koji su izravno dobiveni iz tih programa, pokroviteljskim najavama i plasmanima proizvoda.

Članak 24.

Prozori za teletrgovinu vidljivo su prepoznatljivi kao takvi putem optičkih i zvučnih sredstava i najmanje neprekinuto traju 15 minuta.

Članak 25.

Ova se Direktiva primjenjuje *mutatis mutandis* na televizijske kanale koji su isključivo namijenjeni oglašavanju i teletrgovini i na televizijske kanale koji su isključivo namijenjeni vlastitom promicanju.

Međutim, poglavlje VI. kao i članci 20. i 23. ne primjenjuju se na te kanale.

Članak 26.

Ne dovodeći u pitanje članak 4., države članice mogu, uz dužno poštovanje prava Zajednice, odrediti uvjete, osim uvjeta određenih u članku 20. stavku 2. i članku 23. u vezi s televizijskim kućama, koji su isključivo namijenjeni za nacionalno državno područje, koji javnost ne može izravno ili neizravno primiti u jednoj ili više drugih država članica.

POGLAVLJE VIII.

ZAŠTITA MALOLJETNIKA U TELEVIZIJSKOM EMITIRANJU

Članak 27.

1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da televizijske emisije televizijskih kuća koje su u njihovoj nadležnosti ne sadrže programe koji mogu ozbiljno naštetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika, posebno programe koji sadrže pornografiju ili neopravdano nasilje.

2. Mjere predviđene u stavku 1. također se proširuju na druge programe koji mogu naštetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika, osim kada je osigurano, odabirom vremena emitiranja ili nekom tehničkom mjerom, da maloljetnici u području emitiranja neće uobičajeno čuti ni vidjeti te emisije.

3. Povrh toga, kad se takvi programi emitiraju u nekodiranom obliku, države članice osiguravaju da im prethodi zvučno upozorenje ili da na njima bude prisutna vidljiva oznaka tijekom cijelog trajanja.

POGLAVLJE IX.

PRAVO NA ODGOVOR U TELEVIZIJSKOM EMITIRANJU*Članak 28.*

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe koje su donijele države članice prema građanskom, upravnom ili kaznenom pravu, svaka fizička ili pravna osoba, neovisno o nacionalnosti, čiji su zakoniti interesi, posebno ugled ili dobar glas, oštećeni navodeći netočne činjenice u televizijskom programu, mora imati pravo na odgovor ili jednakovrijedne pravne lijekove. Države članice osiguravaju da stvarno ostvarenje prava na odgovor ili jednakovrijednih pravnih lijekova nije onemogućeno nametanjem nerazumnih uvjeta ni pretpostavki. Odgovor se šalje u razumnom roku nastavno na opravdani zahtjev i to u vrijeme i na način koji odgovara emisiji na koju se zahtjev odnosi.

2. Pravo na odgovor ili jednakovrijedne pravne lijekove postoji u odnosu na sve televizijske kuće u nadležnosti države članice.

3. Države članice donose mjere potrebne za utvrđivanje prava na odgovor ili jednakovrijednih pravnih lijekova i određuju postupak koji treba primijeniti za provedbu prava. Posebno trebaju osigurati da je omogućen dovoljan rok i da su postupci takvi da pravo ili jednakovrijedne pravne lijekove mogu odgovarajuće provesti fizičke i pravne osobe koje su rezidenti u drugoj državi članici ili tamo imaju poslovni nastan.

4. Zahtjev za provedbu prava na odgovor ili jednakovrijednih pravnih lijekova može biti odbijen ako zahtjev nije opravdan u skladu s uvjetima utvrđenim u stavku 1., ako bi uključivao kažnjivo djelo, ako bi zbog njega televizijska kuća postala podložna građanskom pravnom postupku ili bi nadilazio standarde javne pristojnosti.

5. Donosi se odredba za postupke u kojima sporovi oko provedbe prava na odgovor ili jednakovrijednih pravnih lijekova mogu biti podložni pravosudnom razmatranju.

POGLAVLJE X.

ODBOR ZA KONTAKT*Članak 29.*

1. Odbor za kontakt osniva se pod okriljem Komisije. Sastavljen je od predstavnika nadležnih tijela država članica. Njime predsjedava predstavnik Komisije a sastaje se na vlastitu inicijativu ili na zahtjev delegacije države članice.

2. Zadaci odbora za kontakt su:

(a) olakšati učinkovitu primjenu ove Direktive putem redovitog savjetovanja o svim praktičnim problemima koji proizlaze iz njezine primjene, a posebno iz primjene članka 2., kao i o svim drugim pitanjima o kojima se smatra korisnim razmijeniti mišljenja;

(b) iznijeti mišljenja na vlastitu inicijativu ili mišljenja koja je zatražila Komisija o primjeni ove Direktive od strane država članica;

(c) predstavljati forum za razmjenu stajališta o tome o kojim se pitanjima treba baviti u izvješćima koja države članice moraju podnijeti u skladu s člankom 16. stavkom 3. i o njihovoj metodologiji;

(d) raspravljati o rezultatu redovnih savjetovanja koja Komisija održava s predstavnicima televizijskih organizacija, producenata, potrošača, proizvođača, pružatelja usluga i sindikata i kreativne zajednice;

(e) olakšati razmjenu informacija između država članica i Komisije o situaciji i razvoju regulatornih aktivnosti vezanih uz audiovizualne medijske usluge, uzimajući u obzir audiovizualnu politiku Unije, kao i relevantne napretke u tehničkom području;

(f) ispitati svaki napredak do kojeg je došlo u pojedinom sektoru i o kojem bi bilo korisno razmijeniti mišljenja.

POGLAVLJE XI.

SURADNJA IZMEĐU REGULATORNIH TIJELA DRŽAVA ČLANICA*Članak 30.*

Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi jedna drugoj i Komisiji pružile podatke potrebne za primjenu odredaba ove Direktive, posebno članka 2., 3. i 4., i to putem svojih neovisnih nadležnih regulatornih tijela.

POGLAVLJE XII.

ZAVRŠNE ODREDBE*Članak 31.*

U područjima koje ova Direktiva ne obuhvaća, ona ne utječe na prava i obveze država članica proizašlih iz postojećih konvencija koje se bave telekomunikacijama ili emitiranjem.

Članak 32.

Države članice dostavljaju Komisiji tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 33.

Najkasnije 19. prosinca 2011., i svake tri godine nakon toga, Komisija podnosi Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru izvješće o primjeni ove Direktive i prema potrebi daje daljnje prijedloge za prilagodbu kretanjima u području audiovizualnih medijskih usluga, posebno s obzirom na novije tehnološke napretke, konkurentnost sektora i razine medijske pismenosti u svim državama članicama.

Ovo izvješće također ocjenjuje problem televizijskog oglašavanja koje prati ili je uključeno u dječje programe, a posebno jesu li količinska i kvalitativna pravila koja su sadržana u ovoj Direktivi pružila potrebnu razinu zaštite.

Članak 34.

Direktiva 89/552/EEZ kako je izmijenjena direktivama navedenim u Prilogu I., dijelu A, stavlja se izvan snage, ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno zakonodavstvo direktiva određenih u Prilogu I., dijelu B.

Upućivanja na Direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu II.

Članak 35.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 36.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 10. ožujka 2010.

Za Europski parlament

Predsjednik

J. BUZEK

Za Vijeće

Predsjednik

D. LÓPEZ GARRIDO

PRILOG I.

DIO A

Direktiva stavljena izvan snage s popisom naknadnih izmjena

(iz članka 34.)

Direktiva Vijeća 89/552/EEZ
(SL L 298, 17.10.1989., str. 23.)

Direktiva 97/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća
(SL L 202, 30.7.1997., str. 60.)

Direktiva 2007/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća Samo članak 1.
(SL L 332, 18.12.2007., str. 27.)

DIO B

Popis rokova za prenošenje u nacionalno pravo

(iz članka 34.)

Direktiva	Rok za prijenos
89/552/EEZ	3. listopada 1991.
97/36/EZ	31. prosinca 1998.
2007/65/EZ	19. prosinca 2009.

PRILOG II.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 89/552/EEZ	Ova Direktiva
Članak 1., uvodni tekst	Članak 1. stavak 1., uvodni tekst
Članak 1. točka (a), uvodni tekst	Članak 1. stavak 1. točka (a), uvodni tekst
Članak 1. točka (a), prva alineja	Članak 1. stavak 1. točka (a) podtočka i.
Članak 1. točka (a), druga alineja	Članak 1. stavak 1. točka (a) podtočka ii.
Članak 1. točke (b) do (m)	Članak 1. stavak 1. točke (b) do (m)
Članak 1. točka (n) podtočka i., uvodni tekst	Članak 1. stavak 1. točka (n), uvodni tekst
Članak 1. točka (n) podtočka i., prva alineja	Članak 1. stavak 1. točka (n) podtočka i.
Članak 1. točka (n) podtočka i., druga alineja	Članak 1. stavak 1. točka (n) podtočka ii.
Članak 1. točka (n) podtočka i., treća alineja	Članak 1. stavak 1. točka (n) podtočka iii.
Članak 1. točka (n) podtočka i., četvrta alineja	Članak 1. stavak 2.
Članak 1. točka (n) podtočka ii., uvodni tekst	Članak 1. stavak 3., uvodni tekst
Članak 1. točka (n) podtočka ii., prva alineja	Članak 1. stavak 3. podtočka i.
Članak 1. točka (n) podtočka ii., druga alineja	Članak 1. stavak 3. podtočka ii.
Članak 1. točka (n) podtočka ii., treća alineja	Članak 1. stavak 3. podtočka iii.
Članak 1. točka (n) podtočka iii.	Članak 1. stavak 4.
Članak 2.	Članak 2.
Članak 2.a stavci 1., 2. i 3.	Članak 3. stavci 1., 2. i 3.
Članak 2.a stavak 4. uvodni tekst	Članak 3. stavak 4., uvodni tekst
Članak 2.a stavak 4. točka (a)	Članak 3. stavak 4. točka (a)
Članak 2.a stavak 4. točka (b), uvodni tekst	Članak 3. stavak 4. točka (b), uvodni tekst
Članak 2.a stavak 4. točka (b), prva alineja	Članak 3. stavak 4. točka (b) podtočka i.
Članak 2.a stavak 4. točka (b), druga alineja	Članak 3. stavak 4. točka (b) podtočka ii.
Članak 2.a stavci 5. i 6.	Članak 3. stavci 5. i 6.
Članak 3.	Članak 4.
Članak 3.a	Članak 5.
Članak 3.b	Članak 6.
Članak 3.c	Članak 7.
Članak 3.d	Članak 8.
Članak 3.e	Članak 9.
Članak 3.f	Članak 10.
Članak 3.g stavak 1.	Članak 11. stavak 2.
Članak 3.g stavak 2., prvi podstavak, uvodni tekst	Članak 11. stavak 3., prvi podstavak, uvodni tekst
Članak 3.g stavak 2., prvi podstavak, prva alineja	Članak 11. stavak 3., prvi podstavak, točka (a)
Članak 3.g stavak 2., prvi podstavak, druga alineja	Članak 11. stavak 3., prvi podstavak, točka (b)
Članak 3.g stavak 2., drugi, treći i četvrti podstavak	Članak 11. stavak 3., drugi, treći i četvrti podstavak

Direktiva 89/552/EEZ	Ova Direktiva
Članak 3.g stavak 3.	Članak 11. stavak 4.
Članak 3.g stavak 4.	Članak 11. stavak 1.
Članak 3.h	Članak 12.
Članak 3.i	Članak 13.
Članak 3.j	Članak 14.
Članak 3.k	Članak 15.
Članak 4. stavci 1., 2. i 3.	Članak 16. stavci 1., 2. i 3.
Članak 4. stavak 4.	—
Članak 5.	Članak 17.
Članak 9.	Članak 18.
Članak 10.	Članak 19.
Članak 11.	Članak 20.
Članak 14.	Članak 21.
Članak 15.	Članak 22.
Članak 18.	Članak 23.
Članak 18.a	Članak 24.
Članak 19.	Članak 25.
Članak 20.	Članak 26.
Članak 22.	Članak 27.
Članak 23.	Članak 28.
Članak 23.a	Članak 29.
Članak 23b.	Članak 30.
Članak 24.	Članak 31.
—	Članak 32.
Članak 26.	Članak 33.
—	Članak 34.
—	Članak 35.
Članak 27.	Članak 36.
—	Prilog I.
—	Prilog II.